

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVII

Niedziela, 3 maj 1936 r.

Nr. 121

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową

2.50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Pilsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. uliszczona ryczałtem.

DAR DLA ARMJI

Robotnicy Państwowych Wytwórni Uzbrojenia, pragnąc uczcić pamięć Marszałka Piłsudskiego, ofiarowali armji sto karabinów maszynowych, które wykonali bezinteresownie poza godzinami służbowymi.

2750

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w pogrzebie

ś. p. JANA HEPKA

z w szczególności czcigodnym ks. Kiwaczowi i Wederowi, Cechom Rzeźniczo-Wędlinarskim w Sosnowcu, Będzinie i Dąbrowie Górnej, Wychowawcy II-giej klasy Gimn. Zgromadzenia Kupieckiego w Będzinie p. Radkowskemu i nieznom tejże klasy, Kolegom, Przyjaciołom i Znajomym Zmarłego, oraz p. Felczarówi Guławowi Zyngiermanowi za troskliwą opiekę w czasie choroby Zmarłego składają staropolskie „Bóg zapłać“

ZONA I SYN

PODZIĘKOWANIE

Przewielebnemu Duchowieństwu: ks. kanonikowi T. Jankowskiemu, księżom Drożdżowi, Jungowi, Kiwaczowi, Łopacińskiemu, Rubikowi, Zebrales, panu insp. S. Luchowcowi, p. kier. A. Barańskiemu, Koleżeństwu, Delegacjom szkół i wszystkim tym, którzy okazali wiele serca i wzięli udział w odprowadzeniu drogi mi Złólk

ś. p. FELICJI

na miejsce wiecznego spoczynku — składam serdeczne podziękowanie

2742

Teofil Łabuś

UCIECZKA CESARZA ABISYNIJI

ADDIS-ABEBA ODDANA NA ŁUP BANDYTOW

LONDYN, 25. Z Addis-Abemy donoszą: Onegdaj negus wrócił nagle do Addis-Abemy. Miał na rękach obrażenia, pochodzące od gazów trujących. Mimo wyraźnych oznak przemęczenia cesarz wykazywał wielką energię i niezachwiany spokój umysłu.

Negus oświadczył przedstawicielom prasy, że po zreorganizowaniu armji na nowo podejmie walkę. O poddaniu się niema mowy.

Nigdy nie podejmuje bezpośrednich rokowań z Włochami o pokój. Rokowania mogą nastąpić jedynie za pośrednictwem Ligi Narodów.

LONDYN, 25. (PAT). Posel brytyjski Addis-Abemy sir Sidney Barton nadesłał dzisiaj do brytyjskiego Ministerstwa spraw zagranicznych telegram, w którym zawiadamia, że cesarz Abisynji Haile Selasie z cesarzową i następcą tronu wyjechali dzisiaj rano z Addis-Abemy do Dżibuti.

Dzisiaj rano rozpoczęły się w Addis-Abecie rozruchy. Bandyci grabią miasto. Zawsza słychać strzelaninę.

Europejzcy schronili się do poselstwa brytyjskiego, gdzie oddziały wojsk hinduskich trzymają straż.

Dotychczas nie było ofiar wśród europejczyków.

Przed wyjazdem do Dżibuti cesarz odbył dłuższą konferencję z poselstwem brytyjskim, dotyczącą sytuacji. Poselstwo abisyńskie w Londynie potwierdza wiadomość o wyjeździe cesarza.

WRAŻENIE W ANGLJI

LONDYN, 25 (PAT). Wiadomość o wyjeździe cesarza Abisynji do Dżibuti wywołała w Londynie duże wrażenie, tembardziej że przed dwoma dniami negus oświadczył przedstawicielom prasy, że będzie walczył do ostatka nawet jeśli zostanie zajęta stolica.

Wyjazd cesarza Abisynji do Dżibuti oznacza właściwie koniec zorganizowanego oporu przeciwko wojskom włoskim.

Cesarz nie abdykował przed wyjazdem. Nie wydaje się prawdopodobnym, aby cesarz zamierzał uciec się do Anglii. Jedynym źródłem wiadomości z Addis-Abemy są obecnie telegramy, na-

dawane przez radiostację poselstwa brytyjskiego, które w ten sposób wyłącznie może informować o przebiegu wypadków.

W odległości 4 kilometrów od miasta w pobliżu poselstwa brytyjskiego znajduje się wielki obóz, w którym znalazło schronienie przeszło 3 tys. cudzoziemców.

Cudzoziemcom, jak przypuszczają, nie grozi niebezpieczeństwo.

SPRZECZNE INFORMACJE

PARYŻ, 25 (PAT). Havas donosi, iż od godz. 16.30 nie było potwierdzenia wiadomości z Londynu o wyjeździe cesarza wraz z rodziną do Dżibuti.

Wiadomość ta wywołała duże zdziwienie. Według ostatnich informacji, rodzina cesarza abisyńskiego zamierza wyjechać do Somali francuskiego a Haile Selasie zamierza uciec się w kierunku zachodnim, by korzystając ze zbliżającej się pory deszczowej odnowić swą armję.

Przypuszczają, iż negus powziął nagle tę decyzję, spotkawszy się z trudnościami politycznymi podczas ostatniej konferencji, jaką odbył z przywódcami swej armji.

LONDYN, 25 (PAT). Poselstwo abisyńskie w Londynie oświadczyło przedstawicielowi Reutersa, iż dotychczas nie otrzymało oficjalnego potwierdzenia wyjazdu cesarza.

W poselstwie abisyńskim wątpią, aby cesarz mógł opuścić Abisynję w obecnej chwili.

PARYŻ, 25 (PAT). Havas donosi z Londynu, iż panuje tam przekonanie, że Haile Selasie udał się do Palestyny.

CESARZOWA WYWIOZŁA

KORONĘ CESARSKĄ

PARYŻ, 25 (tele. wł.). Z Dżibuti donoszą, że cesarzowa wraz z córkami opuściła wczoraj Addis-Abetę i wyjechała w nieznanym kierunku. W pałacu cesarskim odbyło się wzruszające pożegnanie odjeżdżających z negusem, Cesarz, znajdujący się w stanie zupełnej depresji, płakał podczas pożegnania i oddał małżonce swą koronę cesarską i prosił, by w kościele Świętego Grobu w Jerozolimie zanosiła modły za jego życie i los ojczyzny.

ZŁAGODZENIE KWESTJONARJUSZA ANGIELSKIEGO

Nieprawdziwe pogłoski o roli Polski

PARYŻ, 25. (Tel. wł.) Prasa notuje nader alarmujące wiadomości z Londynu, według których gabinet angielski wycofuje się z poprzedniego projektu kwestjonariusza dla Niemiec, zastępując go nader mglistą notą, która ustnie będzie przedstawiona rządowi niemieckiemu przez ambasadora angielskiego w Berlinie.

Poprzedni projekt opracowany przez min. Edena, nie znalazł aprobaty w angielskiej radzie ministrów. W czasie obu posiedzeń większość ministrów nalegała na ministra spraw zagranicznych, ażeby złagodził pytania i usunął wszystkie te, które mogłyby drażnić Hitlera. Dotyczy to przede wszystkim pytań, w sprawie pokoju na Wschodzie i w Europie środkowej.

W kołach politycznych Paryża rozszalała się wiadomość, że premier Flamin oświadczył, że Francja nie rzek-

nie się pod żadnym pozorem koncepcji jednolitej organizacji pokoju w Europie i dlatego domagać się będzie, aby w kwestjonariuszu angielskim zachowane były pytania, dotyczące również Kłajpedy, Gdańska i Austrii.

„Oeuvre” notuje przytem nieprawdopodobną pogłoskę, że w sprawie kwestjonariusza interwenjował również ambasador polski w Londynie, wyrażając opinię, że w sprawie Gdańska zabierać głos może tylko Polska, a przeto wszelkie pytania w kwestjonariuszu angielskim dotyczące Gdańska byłyby nie na miejscu.

Pogłoska ta brzmi wprost nieprawdopodobnie, gdyż oznaczałaby ona działanie dyplomacji polskiej na rzecz Berlina, odsuwając nader uprzejmie jeden z drażliwych dowodów, na które Berlin miałby szczególnie trudną odpowiedź.

UROCZyste POSIEDZENIE SEJMU ŚLĄSKIEGO

Otwarcie wystawy pamiątek powstańczych

W dniu wczorajszym o godzinie 12 w południe odbyło się uroczyste posiedzenie Sejmu śląskiego pod przewodnictwem marsz. Grzesiłka.

Na posiedzeniu obecni byli przedstawiciele rządu z p. ministrem Kiwalcowskim na czele, marszałek Sejmu p. Car, wicemarszałek Senatu dr. Kiwalski, wojewoda śląski dr. Grażyński, ks. biskup połowy Gwoliński, ks. biskup Bramboszcz oraz przedstawiciele Sejmu śląskiego.

Po otwarciu posiedzenia, wicemarszałek dr. Dąbrowski odczytał depechę gratulacyjną nadesłaną od ministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego, poczem wygłosił przemówienie marszałek Sejmu — p. Grzesiłek, który wspominał o wielkim czynie ludu śląskiego, dążącego do zerwania łańcuchów niewoli niemieckiej.

Po posiedzeniu Sejmu została otwarta wystawa pamiątek powstańczych przez wojewodę śląskiego dr. Grażyńskiego.

PODZIĘKOWANIE

JJWW Panom Doktorom: Z. Lewickiemu i M. Zamięńskiemu, za wyleczenie z ciężkiej choroby żony mojej, składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie

2749

S. Wdowiński

NASIONA

znanej dobroci od 40 lat.

CHEMIKAŁJA

PRZYBORY OGRODNICZE

Skład Apteczny

R. B. BARCZYK

BĘDZIN, Kołataja 1, (róg Kościelnej)

36 GODZIN W SZAFIE

Jak uratowano admirała Okado

Wiele już pisano o cudownym prawie uratowania od śmierci prezesa rady ministrów w Japonii admirała Okado, w dniu zamachu wojskowego w Tokio 26 lutego 1936 r. Ostatnio w amerykańskim dzienniku „New York-Post” sekretarz admirała Okado, który osobiście brał udział w ratowaniu admirała, tak opisuje to niewybitne ocalenie:

Około godziny 9 rano otrzymałem go bardzo dużych oraz uciążliwych staniach zezwolenie od zbuntowanych żołnierzy oddania ostatniej przy sługi swemu zmarłemu szefowi. Zostałem wprowadzony do sypialni zmarłego, otoczony żołnierzami i żandarmami. Na łóżu leżał zmarły. Już przy przekroczeniu progu sypialni jeden z towarzyszących mi żandarmów szepnął do ucha te słowa: „Nie zdradzaj pan za dnego zdziwienia”. To ostrzeżenie ledwie usłyszałem, było tak cicho było wywidziane. Również trudno mi było zorientować się, co ma na myśli ów żandarm.

KTO INNY.

— Zbliżywszy się do łóża, o mały włos nie wydałem okrzyku zdziwienia ponieważ w zmarłym poznałem szwa gra prezesa rady ministrów — pułkownika Matsuo, a nie samego premiera Stałem prawie w kamień zamieniony, nie mogąc zrozumieć w pierwszym momencie, co się stało. Nie mogłem wcale przyjść do siebie z odrętwienia z którego dopiero wyprowadziły mnie słowa żołnierzy:

— Oto zwłoki premiera Okada!

Wszystko zrozumiałem. Zamordowali oni kogo innego, nie wiedząc o tem że nie jest to admirał Okada. — Naturalnie, jest to admirał Okada — od powiedziałem wzruszony. — To mój kochany, dobry szef.

SZEF ŻYJE.

Odetchnąłem, bo miałem pewność, że szef żyje. Nie wiedziałem tylko, gdzie w tej chwili się ukrywa, oraz co można zrobić, aby go wydosłać z samej paszczy jego wrogów. Na te pytania nie mogłem znaleźć odpowiedzi.

Po długich usiłowaniach pod różnymi pozorami udało mi się nawiązać kontakt z dwoma służącymi. Ponieważ jednak żołnierze ani na jedną chwilę nie pozostawili nas samych, nie mogłem jednym nawet słowem zapytać, co się stało z szefem. Byłem zaś przekonany, że kto, jak kto, ale one bezwarunkowo musiały wiedzieć, jakich los spotkał mego szefa.

W SZAFIE.

Wkrótce nadarzyła się sprzyjająca okoliczność. Żołnierze na chwilę oddali się do sąsiedniego pokoju, a ja natychmiast zażądałem od służącej, aby mi wskazała, gdzie jest ukryty szef.

Drżąc ze strachu odchyliła drzwi szafy, w której skurczony siedział nie ruchomo admirał. Robił wrażenie porażony. Szepnąłem szybko i dyskretnie: „Proszę jeszcze wytrzymać, ratunek blisko”.

W tym momencie weszli żołnierze, lecz nie zauważyli tej rozmowy. Zażądali odemnie, abym się zajął usunięciem ciała z gmachu w myśl przepisów rytuału. Wymyślając na różne ministerstwa, doszedłem do porozumienia z buntownikami, że jutro będzie się uroczystość żałobna w pokoju, gdzie spoczywało ciało zmarłego. Żołnierze wyraziли na to swoją zgodę.

PO 36 GODZINACH.

Następnego dnia o godzinie 2 popołudniu przybyło do gmachu 15 starszych panów, ubranych w stroje żałobne. Wpuszczono ich do sali, gdzie spoczywało ciało zmarłego, w której panował półmrok. Równocześnie wypuściliśmy z szafy żyjącego premiera i narzuciliśmy nań szybko strój żałobny, uwalniając go z tej strasznej pozycji, w której przesiedział nieruchomo przez 36 godzin. Wszyscy buntownicy byli nadal przekonani, że na łóżu śmierci leży admirał Okado, gdy tymczasem on brał udział we własnej osobie w pogrzebie szwagra.

Ostatni akt ratunku admirała był już omówiony z żandarmem, który dnia poprzedniego na progu sypialni przestrzegł mnie przed zbyt dalszym

wieniem. On to obecnie pomógł najwięcej do uratowania premiera. Stałem w hallu pałacu między żołnierzami, gdy on wpadł do nas z okrzykiem że jednemu ze starszych panów zrobiło się niedobrze w czasie modłów żałobnych, wobec tego ja muszę go odwieźć swoim samochodem do sanatorium. Ażeby jednak nie zwrócić żadnego podejrzenia, otrzymał admirał jeszcze okulary, kapelusz nasunięto mu na oczy, usta zatkano chustką i tak zaasekuranego wniesiono do auta. Jeszcze było słychać huk zatrzaśniętych drzwi przez wtajemniczonego żandarma za nami, gdy dziko wprost rzuciłem się do kierowcy, dając gaz, aby jaknajprychlej uciec od śmiertelnych wrogów z uratowanym admirałem.

Nowe rozruchy w Hiszpanji

Mordy i podpalanie kościołów

MADRYT, 25 (PAT). Donoszą o nowej fali rozruchów w całej Hiszpanji. W Sewilli został zamordowany przez trzech uczestników demonstracji 1-szo majowej Eduardo Franco, dotychczasowy republikański lewicowy, który ostatnio wstąpił do partii faszystowskiej. W miejscowości Gandia i Cataroja demonstranci lewicowej spalili kościoły. W miejscowości Maitena del Alcor przemocą wyciągnięto z domu księdza

i zmuszono go do udziału w pochodzie komunistycznym. Duchownemu odebrano klucze od kościoła, w którym komuniści urządzili stadion sportowy. W miejscowości Oñena komuniści wyrzucili z kościoła obrazy świętych i podpalili.

W miejscowości Cuenca członkowie ugrupowań lewicowych napadli na siedzibę organizacji katolickiej, którą zdemolowali, paląc meble i dokumenty.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w pogrzebie drogiego Męta; i Ojca

ś. p. ALEKSANDRA RUZIKOWSKIEGO

emerytowanego urzędnika Tow. Saturn, a w szczególności Wiel. ka. Prob. Sewerynowa, Dyrektora; Urzędnikom współkolegom z kop. Jowisz, Saturn i Mars, oraz Cementowni Saturn, górnikom; robotnikom tych kopalni, oraz organizacjom: Samarytanom przy Straży Poż. Wojkowie Kom., Straży Poż. z Wojkowie Komornych, Tow. Solvay i Zychce, miejscowej druzynie harc., miejscowemu Związkiowi Stuleciemu, Chórowi Kościelnemu, Przyjaciółkom i Znajomym — składa serdeczne Bóg zapłać — strokana

ŻONA, CÓRKA I SYNOWIE.

Przesunięcia w dyplomacji

Dotychczasowy ambasador R. P. w Waszyngtonie p. Stanisław Patek spowodu choroby został odwołany z tego stanowiska.

Ambasadorem R. P. w Waszyngtonie został mianowany Jerzy Potocki, młodszy brat ordynata Alfreda Potockiego z Łańcuta.

Jerzy Potocki urodzony w r. 1889, był senator, został w marcu 1935 roku powołany na stanowisko ambasadora w Rzymie, zrezygnował jednak z objęcia tej placówki.

Po śmierci ambasadora Olszowskiego został mianowany ambasadorem w Ankarze.

Ambasadorem R. P. w Ankarze został mianowany dotychczasowy poseł w Ko

penhadze p. Michał Sokolnicki.

Michał Sokolnicki, doktor filozofii, urodzony w 1890 r., przed wojną był bliskim współpracownikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego. W okresie 1919—1920 p. Sokolnicki był radcą poselstwa w Londynie.

W latach 1920—1922 był posłem w Helsinkach i Tallinie. W roku 1923 p. Sokolnicki ustąpił ze służby dyplomatycznej, do której został znowu powołany w roku 1927 i objął stanowisko naczelnika wydziału w departamencie politycznym MSZ.

W roku 1931 p. Michał Sokolnicki został mianowany posłem w Kopenhadze, na którym to stanowisku przebywał do obecnej chwili.

BOŁU GŁOWY KOWALSKINA
dla dorosłych, ze sm. i alkoh.
Bolin Chem. Farm. i Apt. Kowalski Warszawa

Po ataku epileptycznym poderżnął sobie gardło

W dniu wczorajszym o godzinie 12 w pośrodku ulicy popełnił samobójstwo niejaki Stanisław Papież, mieszkaniec Grodzka.

Denat w przystępie szaleńczego po ataku epileptycznym poderżnął sobie

gardło w tak okropny sposób, że język wyszedł mu przez otwór rany.

Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala powiatowego w Bedzynie, gdzie pozostaje pod opieką lekarską. Stan jego jest groźny.

Rozbity wóz z węglem na przejeździe kolejowym

Onegdaj wydarzyła się na przejeździe kolejowym w Zabłkowicach, pozostającym bez obsługi, katastrofa, która szczęśliwym zbiegiem okoliczności nie pociągnęła za sobą poważniejszych następstw.

Mianowicie pociąg towarowy, jadący z Zabłkowic do Grodzka najeżdżał na jednokolejną furmankę z węglem, 24-letniego Teofila Wytyka, mieszkańca wsi Ujejsce.

Wóz z węglem został doszczętnie rozbity.

Wóznicą i koń wyszli z katastrofy bez szwamka.

SMAK JARZYN POLEPSZA

MAGGI PRZYPRAWA

Zwycięstwo Charlie Chaplina

NAD CENZURĄ AMERYKAŃSKĄ

Atmosfera sensacji, jaka wytworzyła się dokoła oczekiwanego od 5 lat najnowszego filmu Charlie Chaplina „Dziesięć razy” nie minie bez wpływu na amerykańską cenzurę.

Niezwykle śmiało i odważnie podejście Charlie Chaplina do zagadnień współczesnego życia, jakie zresztą i w innych filmach tego wielkiego artysty dało się zauważyć, strasznie zaś dosięgło kontinentalnego punktu, zaalarmowało niego Willa Haysa, głównego cenzora filmów amerykańskich, który domagał się usunięcia niektórych scen z filmu „Dziesięć razy”.

Chaplin okazał się nie tylko genialnym artystą, lecz również inteligentnym i znakomitym dyplomata. Zdając on przebież Haysa, że decyzyja jego była zbyt pochopna i że żadnej ze scen „Dziesięć razy” nie dałoby się wyeliminować bez szkody dla całości filmu. Dzięki temu film „Dziesięć razy”, wbrew pogłoskom, ukazał się w Ameryce w całości, stanowiąc prawdziwą rewelację świata artystycznego.

W Polsce film „Dziesięć razy” ukazał się w swej oryginalnej formie i bez żadnych skrótów, dzięki czemu polska publiczność będzie mogła podziwiać w całości najnowszy triumf wielkiego artysty.

Sebrat Pieknosci
Delikatnym pyłkiem zalegają twarz i ciało, czyniąc je czystym i miłym.
ZAMOWIĆ MOŻE KSIĄDZKA W KRAJACH
omio

Min. Kwiatkowski NA CAŁYM ŚWIECIE

LONDYN, 25. Według depesz otrzymanych przez Reutersa z różnych części świata, dzień 1 maja miał wszędzie przebieg spokojny.

Jedynie w Bułgarii, w jednej z prowincjonalnych miejscowości, w czasie starcia manifestantów z policją, trzy osoby zostały zabite.

Minister Świętosławski JEDZIE DO SZTOKHOLMU

WARSZAWA, 25 (PAT). W dniu 6 maja wyjedzie z oficjalną wizytą do Sztokholmu minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego minister Świętosławski w towarzyszeniu szefem kasa wydziału WR i OP Bronisław Kielskiego.

Re wizyta ta będzie odpowiedzią na wizytę szwedzkiego ministra oświaty, który bawił w Polsce w czerwcu ub. roku.

Podczas pobytu ministra szwedzkiego została podpisana przez niego w dniu 7 czerwca 1935 r. deklaracja o stosunkach kulturalnych polsko-szwedzkich. Obecna wizyta ministra Świętosławskiego będzie miała na celu pogłębianie stosunków kulturalnych między Polską a Szwecją.

MARCERSKIE
morderki, oraz wszelkie artykuły obnosowe
„STADJON”
SOSNOWIEC, 3 Maja 29
(abok Ubezpieczalni) 1930

GIELDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Belgja 89,95, Kopenhaga 147,35, Londyn 25,28, Madryt 72,58, Nowy Jork 5,31, Paryż 35,01, Praga 21,96, Sztokholm 135,50, Szwajcaria 175,00, Berlin 215,45.
Papieru procentowe: 7 proc. poz. stabilizacyjna 63,00 (odcinki po 500 000) 63,75, 3 proc. poz. rem. inwestycyjna II em. 66,00.
Akcje: Bank Polski 9900, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 26,75, Lipop 9,90, Ostrowiec 29,50, Starchowice 31,50.

Uświadomienie narodowe

— to nakaz Konstytucji 3 Maja

Czemuż to rocznicę uchwalenia „Konstytucji 3 Maja” oczymy ofiarować na rzecz oświaty? Czemuż to akt woli narodowej, dokonany w przededniu straszliwej zbrodni, dokonanej na pełnym życiu pulsującym organizmie narodowym, czynimy działalnością oświatową?

Kryje się w tem — srogonie utajona — głęboka myśl narodowa; przeświadczenie, iż moc narodową Państwa budują liczne zastępy obywateli uświadomionych.

Uświadomienie. Słowo, które równie dobrze ma zastosowanie do spraw drugorzędnych, osobistych, jak i do spraw wytwarzających źródło energii społecznej, narodowej, dające korzyść moralną i materialną ogółowi, a tem samem wszystkim, w tym ogóle znajdującym pomieszczenie.

Otóż i to! Dochodzimy do sedna tajemnicy wielkości Konstytucji 3 Maja. Wypracowaną została ona na miarę potrzeb ogółu polskiego, na miarę potrzeb narodowych. I w tem tkwi jej wielkość. Podporządkowała jednostkę dobru narodowemu. Zerwała ogniwa wybujałego egoizmu jednostkowego i stanowego (szlacheckiego). Wołano w tym dniu: „wiwat król!” (silna własność), „wiwat wszystkie stany” (cały naród!). I to było testamentem umierającej „swawoli”, „wybujałych indywiduałów”, „anarchii”, „ograniczonego oświecenia dla wybranych” — testamentem dla przyszłych pokoleń, mających wkręcić Polskę z chwilowego letargu, w którą wpadł ją brak uświadomienia społecznego i narodowego.

Uświadomienie... Iż w to słowo można włożyć wiele. Ale nam chodzi o jedno uświadomienie. O uświadomienie w każdym obywatelu, co jest dobre a co złe dla Polski, dla Narodu. Nam chodzi, aby jak najwięcej obywateli umiało czytać i pisać po polsku nie tylko przez wrażenia wzrokowe i posuwanie ręką po papierze, ale aby umiało odczytywać to, co buduje i tworzy mocną Polskę, oraz aby umiało zapisywać na te karty historii Polski, wielkiej i potężnej.

Szermuje się dziś słowem „uświadomienie” na prawo i na lewo. Stwarza się całą propagandę „uświadamiającą” — rzekomo uświadamiającą — która w gruncie rzeczy anarchizuje życie społeczno - narodowe i zamiast mocy, daje słabość, zamiast energii daje... oświecenie. Czyż trzeba dawać przykłady? Czyż trzeba wyliczać po imieniu autorów owych rzekomo społecznych, a w istocie destrukcyjnych wydawnictw? Czyż trzeba wymienić owe „uświadamiające” instytucje pod pokrywką humanitaryzmu, szerzące rozpęcenie moralne i ideowe?

A któż to czyni owe „szkodliwe uświadomienie”? Kto finansuje, kto kolportuje owe wydawnictwa jad destrukcyjne szerzące w narodzie?

Oddajmy głos temu, który był jednym z autorów Konstytucji 3 Maja, siedząc Staszycowi, w te słowa piszącemu 150 lat temu, w rozprawie pt. „O przyczynach szkodliwości żydów i środkach uśposobienia ich, aby się społeczeństwu użyteczni stali”:

„Chciałoby nawet to ciało (Polska) nie było podzielone, chociażby po podziale znowu zjednoczonem zostało, przecież z tą wewnętrzną skazą, nigdy nie może nabrać właściwych sobie sił, ani czystości, musi zawsze być tylko słabe, wynędzniałe, nikczemne. Żydzi po całej Polsce rozsypani, wszędzie z swym duchem wyłączności z naszym ludem pomieszani, tylko zapługawiają cały naród, zapługawiają cały kraj, a zamieniając go w kraj żydowski, wystawiają w Europie na poniewierkę i wzgardę”

A dalej takie słowa:

„Wszystkie złego przyczyny znajdując się w systematycznej tego ludu od innych narodów wyłączności w jego stosunkach religijnych, moralnych, cywilnych, politycznych, a wszystkich pozorem religii okrytych”.

Możnaby cytować dalej mądre uwagi Staszica na temat udziału żydów w społeczeństwie polskiem, którzy pozycję swą zachowują dzięki specjalnej propagandzie „uświadamiającej”, a odwracającej uwagę narodu polskiego od istotnych zagadnień i — mało tego — jęczące społeczeństwo polskie pomiędzy sobą.

Konstytucja 3 Maja wyrósł na podłożu, z ogromnym nakładem prowadzonej akcji oświatowej, umożliwiająca nam przetrwać ciężki okres niewoli, stała się symbolem oświatowym w Polsce, symbolem prawdziwego uświadomienia narodowego. Obchodząc rocznicę tej wielkopomnej uchwały, nie wolno nam zapominać, iż w porównaniu z innemi narodami uświadomienie u nas jest b. małe, że „wewnętrzna skaza” rozrosła się do olbrzymich wymiarów, a... dramat gospodarczy zahamował nas w postępie kulturalnym i cywilizacyjnym.

Pamiętając jednak o przeszłości, o błędach przodków naszych — starajmy się postępować lepiej.

Pracujmy nad uświadomieniem narodowym, wykonywując testament Wielkich Patryotów, Wielkich Polaków — Twórców Konstytucji 3 Maja.

STEFAN ARNOLD.

Należy wystrzegać się wszystkiego, co może zaszkodzić jej delikatnej piękności, a więc przede wszystkim nieodpowiedniego mydła. Tylko dobre mydło — Elida 7 Kwiatów — stanowi podstawę racjonalnej pielęgnacji cery. Obfita pianą usuwa z porów wszelkie zanieczyszczenia. Posiada wybitne własności kosmetyczne, jest nadzwyczaj łagodna i dzięki temu czyni cerę miękką i delikatną.

Oświadczenie prezydium Federacji w sprawie tworzenia partii politycznej

Prezydium zarządu Federacji Polskich Związków Obrónców Ojczyzny rozesało następujące oświadczenie:

Na nadzwyczajnym posiedzeniu Federacji Polskich Związków Obrónców Ojczyzny w Warszawie, w dn. 18-go kwietnia rb. powzięto m. in. następującą uchwałę:

„Biorąc pod uwagę dzisiejszą sytuację naszego Państwa i społeczeństwa stwierdzamy, że powołanie jaknajrychlej do życia obozu politycznego o jasno zarysowanym programie ideowo politycznym po myśli ideologii Marszałka Piłsudskiego, jest palącą koniecznością”.

Ta jasna i wyraźna uchwała spowodowała, iż niektóre organy prasowe

wysnuły w stosunku do Federacji szereg najrozmaitszych koncepcji, niezgodnych z duchem i treścią akcji Federacji, a dotyczących tworzenia rzekomo przez Federację nowego ugrupowania politycznego.

Wobec powyższego stwierdzamy: Akcja Federacji P.Z.O.O. jest apolityczna, oparta na najgłębszych ideowych przesłankach, ma na celu wyłącznie utrwalenie i pogłębienie siły wewnętrznej Państwa i społeczeństwa.

Obecna nasza akcja nie ma nic wspólnego z żadnym ugrupowaniem politycznym, a z chwilą powstania właściwej organizacji obozu pomajowego — Federacja P.Z.O.O. niewątpliwie narówni z innemi oddziałami obozu znajdzie w niej swe miejsce.

Zdecydowana postawa MŁODZIEŻY AKADEMICZNEJ

W dniu 1 maja około godz. 1-ej popołudniu naddągnęła przed bramę U. Warszawskiego silna bojówka komunistyczno-żydowska, złożona z żydowskich tragarzy, zwerbowanych w halach Mirowskich. Bojówka ta zaopatrzona była w paki ulotek propagandowych, nawołujących do świętowania 1-go maja.

Z początku chcieli żydzi wtargnąć na dziedziniec Uniwersytetu, nie dopuścili do tego jednak woźni. Po chwili zjawili się studenci narodowcy. Doszło do bójki, w wyniku której pobito ciężko dwóch komunistów - żydów. Pokrzywionych zabralo pogotowie.

Na Politechnice warszawskiej młodzież narodowa usunęła z murów uczelni kilkunastu agitatorów „lewicy akademickiej”, usiłujących rozrzucić ulotki, proklamujące strajk młodzieży w dniu 1 maja.

W PIĘTNASTĄ ROCZNICĘ Zbrojnego Czynu o Wolność Śląska

Sparaliżowane brakami organizacyjnymi, odruchy I i II powstania śląskiego, nasunęły ówczesnym działaczom Śląska myśl usprawnienia aparatu organizacyjnego, przez pracę Polskiej Organizacji Wojskowej i akcję Komitetów Plebiscytowych.

Orgie gwałtów i represyj, jakie stosować zaczęły bojówki niemieckie po I i II powstaniu, odczuł srodcie lud śląski, oczekując chwili ostatecznej, by zerwać kajdany niewoli, i zadokumentować czynnie, zbiorowym protestem walki.

Po plebiscycie marcowym w 1921 r. na którego szale Rzesza Niemiecka rzuciła cały aparat administracji państwowej i wszystkie czynniki materialne, a którego wyniki Komisja Międzyspojuścińska rozstrzygnęła na niekorzyść Polski, — ogarnęło społeczeństwo śląskie przygnębienie.

Na tereny plebiscytowe przedostały się chłobowe wiadomości, o przyznaniu Polsce dwóch powiatów pszczyńskiego i rybnickiego, oraz części Katowickiego z Mysłowicami, natomiast inne polskie powiaty, wbrew wynikom głosowania mają być oddane pod jarzmo pruskie.

Wiadomości te wywołały oburzenie i zrozumią konsternację wśród ludności Śląska.

Więc, pomimo historycznej prawdy pomimo wszelkich ofiar i wyrzeczeń woli ludności Śląska, powrotu do Macierzy ma nadal ciężką nieznosną jarzmo pięci pruskiej, znowu ta sama noc

wola i frymarzenie wolą najlepszych synów Śląska?

Oburzenie dosięgło najwyższego napięcia, co wywołało w godzinach rannych 2-go maja 1921 r. strajk generalny we wszystkich hutach i kopalniach Górnego Śląska.

Mimo pozornego spokoju i niezamierzającego się burzy, ruch zbrojny był przesadzony. Myślała o tem sprawna, śląska Polska Organizacja Wojskowa.

W nocy z 2 na 3 maja 1921 roku zapoczątkowano akcję III-go powstania.

Spracowane dłonie polskiego chłopca i robotnika śląskiego chwyciły za karabin, oddając swój ofiarny wysiłek dla Zwycięstwa.

Orły śląskie zerwały się do lotu, by obwieścić całemu światu, że ponad wszystko, pragną wolności, a przez własną krew chcą nawiązać nie miłości z Polską.

W krwawych zmaganiach III powstania, lud śląski złożył egzamin samopoczucia narodowego i głębokiej miłości Ojczyzny do najofiarniejszego Czynu, oraz pragnienie powrotu na łono Macierzy, po pięćsetletniej niewoli. Obchodząc dziś piętnastą rocznicę Śląskiego Czynu Zbrojnego, przypomnieć należy, że to III-cie powstanie udoło było walką wyzwoleniczą Nieznanego Powstańca Śląskiego.

On, był legendarną postacią i osiągał zwycięstwo; On kochał Wolność i posiadał nieocenione wartości moralne. On, wstrząsał samowładztwem, Polską i

swym rozpaczonym głosem wzywał Jej pomocy;

On, Bezimienny Bohater, złożył na wieki z Polską znaczną część zabartowanego ludu śląskiego.

Śląsk wrócił do Macierzy z pełnymi dłońmi i ofiarował Jej moc swej miłości i potęgę bogactw. Lecz wrócił niecały, gdyż przeszło pół miliona rodaków pozostało poza obrębem granicy.

O nich przeto powinno pamiętać całe polskie społeczeństwo, o Tych, co chociaż pełni żywotnej odporności, przeżywają głęboką w Opolskiem i za Olsz.

Dziś, w piętnastolecie powstania, cały Śląsk przeżywa radosną rocznicę Cudownej Nocy i Dzień Triumfu.

Do stolicy śląskiej zjadają się dawni powstańcy, liczne delegacje i organizacje z całego kraju, by w karnym oryndku przedefiniować przed przedstawicielami władz państwowych z Generalnym Insp. Sił Zbrojnych Gen. Rydzem-Śmigłym na czele. Chyląc szandary, słubować będą dożgonną wierność żołnierską, przastarą naszą ziemię śląską, z którą nierozdzielni będziemy nazawcze.

A myślą serdeczną zwrócimy się do naszych rodaków z zagranicy, którzy dzisiaj wśród najtrudniejszych warunków walczą o ducha kultury polskiej, niechaj pamiętają, że w dniu Wielkiej Rocznicy Śląska, całe społeczeństwo jest z Nimi.

Romuald Świątek
Poz. Kmck. Zag. Powiat. Śl

DAR ZAGŁĘBIA

Szkola w Optowej — utrzymywana przez Polską Macierz Szkolną

W ub. środę podczas „Godziny Zagłębia Dąbrowskiego” rad. K. Owienko wygłosił przez radio odczyt o szkole kresowej w Optowej, gdzie bawił z ramienia zagłębiowskiej PMS. Przytaczamy niektóre fragmenty tego odczytu:

Fundusze z Daru Narodowego, jak miało być, idą na cele oświatowe przede wszystkim dla kresów wschodnich, gdzie Polska Macierz Szkolna prowadzi 175 szkół powszechnych, nie wszystkie bowiem dzieci mają możliwość korzystania ze szkół, utrzymywanych przez państwo. Dzieje się to między innymi dlatego, że na ziemiach wschodnich jest dużo drobnych osad i zagajników, gdzie niema przepisowych warunków, niezbędnych do powstania publicznej szkoły powozowej. Są to w bardzo częstych wypadkach miejscowości polskie.

Wdzięcznego, ale też i niezwykle odpowiadającego zadaniom szerzenia w polkich osiedlach kresowych oświaty i podjęcia ognisk kultury narodowej podjęła się Polska Macierz Szkolna. Utrzymuje tam ona, prócz szkół powszechnych i zawodowych, czytelnie, świetlice biblioteki, ochotnicy, biblioteki.

SZKOŁA W OPTOWEJ.

W dziedzinie organizacji pracy oświatowej i kulturalnej na ziemiach wschodnich zasługują na uwagę zwyczaj opiekowania się poszczególnymi kół Polskiej Macierzy Szkolnej szkołami, powozami, na kresach. Naszej zagłębiowskiej Macierzy przypadło w udziale opiekowanie się szkołą w Optowej, w powiecie Sarniejskim, tuż na granicy powiatu Kowalewskiego, na tak zwanym Wołyńskim Pojezierzu. Żeby opiekę wypadało dobrze, trzeba się zbliżyć przynajmniej do dzieci, które mają stać się szczególnie bliskie sercu Zagłębia Dąbrowskiego. Wnęć dalejże na kolebki i jazda do Optowej. Do samej tej wioski, oczywiście pościganą dojechać nie można, ale jak no wołyńsko-poleskie stosunki kwestia komunikacji nie przedstawia się dramatycznie, bo od górnego go za Maniewiczami na linii Kowel—Sarny przystanek kolejowy Polska Góra jedzie się funkcją tylko godzinie z okładem. Wymieniam to wszystkie miejscowości, bo przecież są one w historii bojów polskich zapisane najciemniejszą krewią bohaterów z lat 1915 i 1916 i potem aż do roku 1920. Maniewicz, Kosiuchówka, Polska Góra i Optowa.

POGODNA WIEŚ.

Tu między Stobodem i Styrem toczyły się podczas Wielkiej Wojny długie i krwawe zmagania się potężnych armij i policy żołnierze legjonowi wykazywali szczególne męstwo i na ich to cześć wzgórza, gdzie odnosił zwycięstwa, na zwanym Polska Góra. Kiedy po strasznych miesiącach bitew nad Styrem powrócił Optowianin do swej wsi, z chat ich śladu nie zostało, a ziemia przeobraziła się w potężną okopaną i zasianą pociekami, w których ozasem śmierć się jeszcze czuła. A ziemia to bardzo biedna: piaszki, mokradła, łąki z kwaśną trawą. Na piaszku pracownicy optowianie odbudowali swoją wieś schłodną, przedziwnie pogodną, choć dola jest twarda i tak trudno jest zdobyć kawałek czarnego chleba. Zboża nie chce dać dostatek ziarna, tylko ziemniaki obradają. I len też jest na płótno. Ale niczego tu niema zadużo, bo nadbogałszy gospodarz we wsi ma sześć morgów ziemi. Może tam dojdzie do tego jeszcze parę przetrów, ale to już nie ma żadnego znaczenia.

PED DO NAUKI

Mimo, że życie jest tu niełatwe, a moze, choć wie, dlatego właśnie, że jest takie, optowianie wielce dbają o naukę dla swych dzieci, a szkoła jest najcenniejszym dorobkiem tej wioski, ukrytej wśród lasów. W izbie szkolnej takiej samej, co do wielkości jak izby optowian, uczą się nie tylko dzieci, ale i starsi wieczorami, a zimą schodzą się prządky i słuchają opowieści, które im czyta pani nauczycielka, panią tu powożenie nazywano. Paniąka jest dla optowian nie tylko taka pani, co uczy dzieci, ale i choćby i starszych... Jest ona także lektorka, instruktor, g

rodniczka, lektorka i pisarka; znać się musi na kuchni, na hodowli zwierząt, urządzeniu przedstawień teatralnych i sadzeniu drzewek owocowych. Ba, jest nawet sędzią w sporach rodzinnych.

POSYŁAJMY KSIĄŻKI

Ze szczególnym entuzjazmem wita się książki. Mada, zapominana już gdzieś indziej książeczka, nabyta w wiosce kresowej nowych jakichś niezwykłych wartości, niejako odżywa, staje się bardzo potrzebna, intryguje dzieci kresowe i starszych tytułami i mianami treścią zadrukowanych stron. Nigdzie chyba tyle, ile w wiosce kresowej nie sprawiły i nie sprawiają radości jakieś wcale już nienowoczesne powieści historyczne, wierszyki Porazińskiego, albo „Opowiadania z Sianek Górnych”. Jest już w szafie szkoły optowskiej trochę książek, a zawieszono się z Zagłębia jeszcze kilkadziesiąt ofiarę dobrych ludzi, ale trzeba przypaść, że w tej całej biblioteczce niema ani jednej książki Kraszewskiego. A no tymczasem znacząca część optowian, to właśnie Kraszewscy. Najwięcej tu mieszka Kraszewskich i Sulikowskich, potem jeszcze są Żytecy, Domaradzcy... Trudno sobie wyobrazić, aby gdziekolwiek indziej dzieła Kraszewskiego były czytane z takim zapętem, jak w Optowej, gdzie co trzeci mieszkaniec to Kraszewski, a reszta to znów krewani. Wnęć trzeba będzie posłać do Optowej jak najwięcej książek Józefa Ignacego Kraszewskiego.

POMOCE SZKOLNE

A w tej szkole należy być teraz wiośnią, inż o godzinie 6 i pół nocy, bo po

lekcjach trzeba oświecić na pastwisko. Kiedy się jeszcze bardziej ociepli i dzień będzie dłuższy, to lekcje będą się rozpoczynały dopiero o godz. 10 i trwać będą podczas największego upału, bo owoce i łąki (konno szadzi tu narytas) trzeba wygnąć na pastwisko już o godz. nie później po północy.

Nie ten, konieczny zresztą, w wiejskich warunkach, podzielił dnia dziecięcej pracy na pobyt na pastwisko i w szkole jest największym utrudnieniem w normalnym funkcjonowaniu nauczania. Gorzej, że brak jest pomocy naukowych, że daleko stąd do świata cywilizowanego. Prawdziwy to dramat dla nauczycielki, która przy namie czytania musi zapoznać dzieci z literaturą bez alfabetu ruchomego, albo uzyć historii Polski i budzić miłość do królów polskich, a nie może przytem zademonstrować ich wizerunków. Byłoby też dobrze, gdyby pamiętniki, mówiące dzieciom o zwierzętach podwrotnikowych, mogła je im pokazywać, już nie chodzi o to, żeby żywe w ogrodzie zoologicznym, ale niechby choć malowane na kolorowym obrazku. Niechby widzieli, jak wygląda tygrys, lew, lampart i kangur, co się tyczy wilka, to znają go doskonale. Niejedno z dzieci optowskich przeżyło przegrodę z prawdziwym wilkiem, broniąc przed nim swoich owiec. Wilk nie jest tu żadnym dziwowiskiem i zimą pod same chałupy optowskie przywiozły się z lasu. Jest też w tym lesie i dzików niemało.

CZEGO JESZCZE POTRZEBUJEMY?

Geografii także trudno poradzić

nauczyciela. Mapę Polski narysował jeden z dzielnych optowian. Prócz niej jest jeszcze jedna zmniejszona mapka Polski taka, jakiej uczniowie gannajali używają do nauki w domu, a już o mapie Europy i innych części świata mowy niema. Przydałoby się tej szkole dużo jeszcze innych przydatnych rzeczy: radia na robótki, papier kolorowy, kilka par nożyczek, stalówek i dużo, dużo mydła. Wszystkie te przedmioty codziennego użytku tam na wschodzie stają się nieocenionymi skarbnicami, skłania ich znalezienie podnosi się dalece, że zatraca się propozycja między skromnością ofiary a rozmianami wdzięczności mieszkańców tej kresowej. I dowieść się nie można ludziom, którzy w chatach nie świecą już nawet nie latami, dużym, ale kruczym, którzy czczą się drewnianymi grzebieńkami używanymi do czesania łn. Jakże doprawdy trudno jest, a jak doprawdy konieczne trzeba uczyć dzieci w tych warunkach.

POSTERUNEK KULTURY POLSKIEJ

Taka to jest Optowa, taka jest i ta niej szkoła i takie młode polskie kresowe pokolenie, którego jaśm na obowiązek opiekowania się Zagłębiem Dąbrowskim. Takich wsi i takich szkół jest na kresach niemało, bo i w Zamogile pow. Łuckiego i w Wilnie pow. Wołyńskiego, w Wiatowsce pow. Dubieńskiego i w stu siedemdziesięciu innych polskich osiedlach. Polska Macierz Szkolna, która jest duszą obchodów i zbiorów uczuciowych, apeluje do społeczeństwa o pomoc oświatową i kulturalną dla kresów.

Optowa, choć wioska niewielka, jest jednym z moich posterunków kultury polskiej, który ognisko stało i koniec kłótnie podjętą jest przez Polską Macierz Szkolną. Od nas samych tylko zależy, aby te ogniska na wschodnich rubieżach nie gasły, aby w miroskach ukrytych w lasach polskich, na ziemi, bez żadnej przenośni poetyckiej, ale rzeczywistej użyźnionej krewią i kośćmi bohaterów — polskości stawała się coraz oczywiściej synonimem wyższości kulturalnej i szlachetności ducha.

KAMIEŃ ZÓŁCIOWY
TWORZĄ JĘ WSKUTEK ZŁEGO
FUNKCJONOWANIA WĄTROBY

stosujcie ziola

Cholekinor
H. NIEMOJEWSKIEGO

LABOR FIZJOLOGICZNY WARSZAWA N. ŚWIAT 5-BROSZURY BEZPŁATNE

Gdy Śląsk krwawił się w walkach Zagłębie Dąbrowskie spieszyło mu z pomocą

3 maj 1921 roku.

Cała Polska uroczysto święci rocznicę trzecimajowej ustawy. W Zagłębiu odbywają się pochody, akademie, lecz myśli wszystkich kierują się ku istniejącemu wówczas jeszcze kordonowi granicznemu, za którym nasi bracia — Ślązacy po raz drugi porwali się do krwawego protestu przeciwko usłowanemu frymarczeniu ziemią śląską przez międzynarodowych handlarzy w rodzaju Lloyd George'a.

Władze POW. zmobilizowały swych członków, uczyniły to i inne organizacje. Napływają coraz to nowe wieści, często sprzeczne ze sobą. Kraja fantastyczne pogłoski o wielkich zwycięstwach i niepowodzeniach, jedno jest pewne, że walki się toczą, bo potwierdza je głuchy odgłos ujadania karabinów maszynowych i pierwsze partje rannych.

Zagłębie nie pozostaje obojętne wobec rozgrywających się wypadków o znaczeniu dziejowym.

Społeczeństwo zagłębiowskie wie, jak się ma zachować, wczek już w dwóch poprzednich powstaniach brało — rzecz można — udział.

Przez granicę przekradają się setki ochotników, którzy spieszą na pomoc braciom, by razem z nimi, ramie przy ramieniu, swą krewią serdeczną wyznać granicę Polski.

We wszystkich pogranicznych miejscowościach powstają punkty opatrunkowe, szpitale przygotowują się na przyjęcie rannych, organizowane są stacje żywnościowe.

„Kurjer Zagłębia” w numerze z dn. 5 maja owego pamiętnego roku 1921 przynosi pod tytułem „Powstanie na Górnym Śląsku” następujące wiadomości:

BYTOM. Z niedzieli na poniedziałek spowodu nieprzychylnego rozstrzygnięcia sprawy górnośląskiej wybuchło w okręgu przemyślowym powstanie. Powstańcy oświadczyli zajęli pow. Pszczynski, część Katowickiego, Król, Huć, pow. bytomski, Tarnowskie Góry, prócz miast, które powstańcy opuścili na życzenie francuzów Zabrze, Lubliniec, Gliwice, Dąbrowka znajdujące się w rękach powstańców nie mówiąc o najbliższych nam miejscowościach, a których Niemcy uciekli. W nocy z poniedziałku na wtorek trwały walki między Mysłowicami a Katowicami. Dowódca hufców mianowany powstańcami Doliwe, Dowództwo powstańców ogłoszono na G. Śląsku stan wyjątkowy. Pociągi z Sosnowca nie odjeżdżały. Telefoniczne rozmowy nie można było prowadzić.

Powstanie przybrało coraz szersze rozmiary. W walkach z powstańcami głównie działa „Orgesch”.

Dodatek nadzwyczajny „Głosu Pracy” między innymi ogłosił decyzję rządu polskiego, na mocy której polski komisarz plebiscytowy poseł Wojciech Korfanty, zostaje zwolniony z tego stanowiska „ponieważ nie zdołał przekroczyć wybuchu ruchu zbrojnego”.

Zrozumiałe jest to zarządzenie: Od 24 godzin poseł Korfanty stoi na czele powstania. Nie może więc pełnić oficjalnego urzędu wyznaczonego mu przez rząd polski.

Obok czynnego współudziału w walkach lub akcji sanitarno-aprowizacyjnej ludność Zagłębia postanawia protestować przeciwko krzywdzącemu

nas podziałowi Górnego Śląska i w chwałę odpowiedniej rezolucje.

Na pierwszej stronie wspomnianego wyżej „Kurjera Zagłębia” z dnia 7 maja 1921 r. czytamy krótką odezwę pod tytułem: „Musimy zaprotestować” następującej treści:

Musimy zaprotestować! Njechaj wszystkie korporacje, instytucje, związki, partie i stowarzyszenia całego Zagłębia na wszystkich, zebraniach załóż protest przeciw krzywdzie, która chcą nam dyktować, uczynić!

Njechaj wypowiedzie się całe społeczeństwo w sprawie śląskiej, przedstawiając odpowiednie rezolucje rządowi.

Cześć powstańcom górnośląskim!
Cześć bohaterom!

Cała Polska dajmy z Wami!

Rady miejskie Sosnowca, Bedzina, Czeladzi, Dąbrowy na nadzwyczajnych posiedzeniach przyjmują jednogłośnie deklarację wyrażającą podziw dla bohaterów śląskich.

Sosnowiecka Rada miejska, której przewodniczył dr. Zahorski uchwala:

Rada miejska m. Sosnowca na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 7 maja 1921 r. w obliczu bohaterów zmagających się z górnoludami, solidaryzując się z ruchem zwolniczym uchwala:

„Prawa historyczne, niezłomna wola ludu górnośląskiego, honor narodu polskiego i także i konieczność gospodarcze wymagają natychmiastowego rozstrzygnięcia sprawy przynależności Górnego Śląska zgodnie z zasadami traktatu wersalskiego.

Braciom górnośląskim zwyciężcom my zapewnimy, że nigdy nie mogli być tak pewni pomocy naszej jak dziś.

Wszystkie stronnictwa w serbie wzywamy, aby nie pozwoliły żadnemu rządowi podpisać krzywdzącej lud górnośląski uchwały Rady Najwyższej.

(Dalszy ciąg na str. 5-aj)

(Dokończenie ze str. 4ej)

Gdy Śląsk krwawił się w walkach

Jednocześnie w odczuciu powagi chwili przyjęto również jednomyślnie następującą rezolucję:

Rada miejska na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 7 maja uchwala:

„Stojąc wobec bohaterów wysiłków ludu górnośląskiego, wobec płynącej szerokojącej krwi polskiej, zakazuje się na okres powstania wszelkich wieczorków tanecznych, przedstawień kabaretowych, muzyki w lokalach jak cukiernie i restauracje”.

Nietylko jednak do tych uchwał ogranicza się Rada miejska. Na wniosek ówczesnego prezydenta Niernsee'go miasto nasze asygnowało pół miliona marek na doraźną pomoc dla powstańców.

W Czeladzi na rynku odbywa się tłumny wiec. Przemawiają: sędzia Herman, lekarz weterynaryj Schoenborn z Dąbrowy oraz przedstawiciel robotników Capiel.

Ze wszystkich ośrodków Zagłębia napływają ofiary pieniężne na rzecz powstańców. W każdym numerze miejscowych pism ogłaszane są długie listy ofiarodawców. Jedni z pierwszych pośpieszyli z ofiarą pieniężną pp. Wozniakowie, którzy złożyli wówczas na owe czasy sumę 100 tysięcy marek polskich.

Aby akcję pomocy powstańcom śląskim skoordynować, utworzono w Sosnowcu Komitet centralny, do którego weszli: prezydent Niernsee, wiceprez. Siłuszek, ławnik Capiel, p. Wasniewska oraz przedstawiciel Sejmiku będziniego i prezydent m. Czeladzi.

Na rzecz bohaterów ślązaków urządzano w całym Zagłębiu kwesty, koncerty, zabawy i przedstawienia. Podczas gdy w okolicach Koźła, Ra-

ciborza, Pszczyny i pod Katowicami toczyły się krwawe walki, teatr sosnowiecki dla podniesienia ducha ludności urządził przedstawienia w poszczególnych miejscowościach obsadzonych przez oddziały powstańcze, wystawiając moniuszkowską „Halke”.

Mieszkańcy Zagłębia zdali egzamin w pełnych dramatycznego napięcia dniach powstania śląskiego. Wiedzą o tem i pamiętają pewnością bracia-ślązacy.

A gdy nadszedł historyczny moment, kiedy to oddziały wojska polskiego pod wodzą gen. Szeptyckiego wkroczyły na ziemię śląską, dzień ten stał się wielkim świętem nietylko ludności śląska, lecz w równej mierze i Zagłębia. Przeżyliśmy wtedy wszyscy jedną z najpiękniejszych chwil wzruszenia.

POD ŚWIATŁO

BO TAKIMI JUŻ SĄ...

Pierwszy maj przeszedł w Polsce spokojnie. Wbrew przewidywaniom, opartym na „wydawniach społecznych” w kwietniu. Pomimo spokoju, dostarczył wiele materiału do uwag.

Po pierwsze: komuniści zastosowali inną taktykę, aniżeli w latach poprzednich i... poprosili się pod skrzydła opiekuńcze PPS i ZZZ, deklarując gotowość wzięcia udziału w pochodach, bez ambicji osobistych uwewnętrznienia sztafardami i transparentami swego udziału. Czego to dowodzi? Dowodzi, iż komuniści uznali te związki za ideowo dostatecznie dojrzałe, aby razem z nimi ramię w ramię maszerować.

Zjawisko znamienne i wielomówne.

Po drugie: Związki klasowe spod znaku PPS i ZZZ wzięły na siebie „wdzięczną” rolę propagandową na rzecz komunistów. Należy przypuszczać, iż nieświadomie, ale niewątpliwie wykonały to pod reżyserją „światowych” agentów komunistycznych. I oto znamienne zjawisko: w ośrodkach przemysłowych kolportowano znikomą ilość ulotek firmowanych, komunistycznych. Natomiast rozrzucono inne ulotki, firmowane przez... ZZZ, z ducha i treści jednak odpowiadające wysłannikom „Wschodu”.

Leży przed nami ulotka ZZZ (Związek związków zawodowych), któremu patronuje p. Jędrzej Moraczewski. Ulotka wydana w Warszawie i rozsyłana po całej Polsce. Czytamy w niej:

„A postulaty nasze to:

„Uspołecznienie fabryk, kopalń, foliarni, wielki 4-letni plan robót publicznych...”

„Planowa gospodarka społeczna...”

„Całkowita zmiana ustroju...”

„Polska robotnicza i chłopiecka...”

„Tak dalej i tak dalej...”

„Czy przeciwko tym „postulatom”

których słowo „uspołecznienie” i „rad-

dy” można by zastąpić słowami „upa-

nowienie” i „sowiety”, mogłoby zapro-

testować komunizm? Skądże! Przecież

to ich program, ich hasła propagando-

wel!

A w propagowaniu tych hasel wy-

stępuje ich związek... przodkowy, ja-

kim się mieni ZZZ. Cóż za wspaniała

okazja! Jaki ośmiawiający sukces tak-

tyczny!

Wracając jednak do ogólnych uwag

na temat „pierwszomajowych” demon-

stracji, nie można pominąć i tej, któ-

rej zammerujemy:

FARBUJE

CZYSZCI

PIERZE WSZYSTKO

nowymi środkami chemicznymi, mieszkotłwami dla włókien, materiałami

Pracownia Chemiczna i Farbiarska

„ZNICZ”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70

Po trzecie: W manifestacjach, mających być zewnętrzną oznaką solidarności świata pracy dominowali... żydzi. Nietylko w Zagłębiu, ale we wszystkich innych śródmiejskich. I tutaj nastąpiła niespodzianka dla aranżerów manifestacji: znaczną część robotników polskich uchyliła się od wzięcia udziału w pochodach:

— Z beduinami pójdziemy?...

— Z „abisyńcami”?...

Nie poszli.

Czy traktować to zjawisko należy jako „zoologiczny” antysemityzm? Chyba — nie. Prostu — robotnik polski daje sobie sprawę coraz bardziej, iż „obce dusze”, „obcy ludzie” nie mają

z nim nic wspólnego, że, być może, chwilowo łączy go ta sama troska materialna, ale tylko chwilowo. Ta chwila jednak nie jest warta tej ceny, którą od niego wymagają — ceny „solidarności”, która kazałaby mu zatrać poczucie łączności ze swoim narodem, ze swym państwem, ze swą przyszlachą, która przecież dla siebie i dla swych dzieci widzi nie gdzieindziej, jak tu — w Polsce.

A tamtych? — wszyscy jedno: dziś w Polsce, jutro w Palestynie, pojutrze w Ameryce... Dziś są manifestującymi proletariuszami, a jutro — burżuami, wyzyskiwaczami.

Bo takimi już są...

(as).

MARLENA DIETRICH i GARY COOPER

w FILMIE

„POKUSA”

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

3

Niedziela

Dziś Święto Narodowe

Jutro Florjana i Moniki

Wschód słońca 4 m. 17.

Zachód „ 19 m. 08.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Bohaterowie Sybiru”.

EDEN: „Złotowłosy Brzdać”.

PALACE: „Katarzynka”.

× **AKADEMIA NA ŚRODULI.** W dn. 3 bm. o godzinie 16 w szkole nowej nr. 10 na Środuli odbędzie się akademie dla starszych urządzona przez koło nr. 2 z urozmaiconym programem.

× **ZARZĄD KOŁA B. WYCHOWANIE PRZY GIMNAZJUM IM. E. PLATER** w Sosnowcu oświadcza, że walne zebranie członków Koła odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 18 w lokalu gimnazjum.

× **GIMNAZJUM KUPIECKIE W DĄBROWIE.** Od nowego roku szkolnego powstaje w Dąbrowie Górniczej kółka kasyjne gimnazjum kupieckie, które mieścić się będzie w budynku po państwowym seminarjum nauczycielskim. Informację udziela codziennie kancelaria szkoły handlowej żeńskiej w Dąbrowie ul. 5 Maja 4. tel. 156.

× **PODWIECZOREK TOWARZYSKI W SAVOY-U.** Zarząd Stow. samopomocy społecznej kobiet oddział w Sosnowcu, urządza dzisiaj w Savoy-u, podwieczerek towarzyski z tańcami. Wejście wraz z podwieczorkiem zł. 250. Dochód przeznaczony na otwarcie taniej kuchni na Pogoni.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 3 bm. o godz. 4.30 popoł. poraz 20 piękna i melodyjna operetka G. Jarno pt. „KRYŚA LESNICZANKA” w nowej inscenizacji dyr. J. Gołaszewskiego. Z udziałem pp.: M. Gołaszewskiej, A. Królikowskiej, M. Stróżyńskiej, I. Erwana, St. Iwankiego, T. Krotkiego i innych na czele zespołu oraz chóru. Bilety w cenie od 25 gr.

Wczoraj o godz. 8.30 uroczyste przedstawienie ku uczczeniu rocznicy Konstytucji 3 Maja. Dana będzie nieśmiertelna komedia M. Bałuckiego w 5 aktach pt. „GRUBE RYBY” z udziałem pp.: Arciszewskiej, Grzymalańki, Karasińskiej, Erwana, Fertnera, Gołaszewskiego, Iwankiego, Łuczakowskiego i Nawrockiego.

Jutro dnia 4 bm. o godz. 7 wicez. przedstawienie zakupione dla zespołu robotniczych, piękna operetka G. Jarno pt. „KRYŚA LESNICZANKA”.

—xx—

× **ZARZĄD STOWARZYSZENIA KUPCÓW POLSKICH ODDZIAŁ W SOSNOWCU,** wzywa wszystkich członków do jaknajliczniejszego wzięcia udziału w uroczystościach Święta Narodowego 3 Maja. Zbiórka pod sztandarem o godz. 10.45 na placu kościelnym.

× **ZARZĄD DOMU LUDOWEGO W SOSNOWCU** zawiadamia, że dn. 17 bm. (niedziela) o godz. 10 rano w lokalu własnym, przy ul. Jasnej 26 odbędzie się zwyczajne ogólne zebranie z porządkiem dziennym, podanym w „Kurierze Zachodnim” dn. 22 marca r.b. O ile w powyższym terminie nie przybędzie dostateczna liczba członków, walne zebranie odbędzie się w II terminie tegoż dnia o godz. 11.

× **ZARZĄD GNIAZDA „SOKOŁA” W CZELADZI** prosi b. Sokolice i Sokolów o przybycie na uroczystościach dzisiejszych do parku miejskiego, gdzie nastąpi wspólna fotografia, w związku z przyrządzaniem w b. dniu 25-letnim Sokola.

JECOROL

MAC. A. BUKOWSKIEGO

ZWIĘKSZA WAGĘ, WZMACNIA OCZYNIE

STOSOWANY JEST

ZAMIAST

TRANU

SMACZNY; SKUTECZNY

W UŻYCIU PRAWIE OD PÓŁ WIEKU

Macierz Szkolna

W trudzie Macierz Szkolna nie zna znużenia. Gdy wybudować Polską szkołę może. Pragnie narodów wolnych zespolenia. Uczniom nie trzymać w pokorze. Miłość Macierzy do ziemi płomienna. Nie chyli czoła; choć wichry dmie w oczy i szara puska wokoło bezdenne — Nie pada w bólu, który serca tłoczy. W ciężkich warunkach Macierz Szkolna żyje. Przy pracy swojej od switu zarabia. I na Kresach Wschodnich dzieci rozwija. Które się uczą czysto bez snadania. W poświęceniu Macierz nieuciwa mury. Drużogocz. Serca miłością porывa. Pragnącym z czoł — ciemności zwiawa. To jest oświaty pochodnia prawdziwa!...

Stanisława Dąbrowska.

Dzisiaj wszyscy idziemy do teatru

W związku z dzisiejszym Świętem narodowym Teatr Miejski wystawia znakomitą sztukę Bałuckiego „Grube ryby” w najpiękniejszej obsadzie. Wobec tego, że dochód z przedstawienia przeznaczony jest na „Dar Narodowy” z pewnością mieszkańcy naszego miasta tłumnie popospią dzisiaj do teatru, by w ten sposób zasilić fundusze Polskiej Macierzy Szkolnej.

RADJOAPARATY

wszelkich typów fabryk krajowych i zagranicznych za 2737

POZYCZKĘ INWESTYCYJNĄ

poleca najkorzystniej Śląski Dom Radiowy

A. KUKULSKI, KATOWICE

3-go Maja 20, naprzeciw Wolf-Wortu.

Osobny Oddział: aparaty megafonowe.

× **POBÓR.** Wczoraj rozpoczął się na terenie powiatu Będzińskiego pobór do wojska rocznika 1915. Komisja poborowa urzęduje w Będzinie na Górze Zamkowej.

× **PRZEPISY ŁOWIECKIE.** Zgodnie z przepisami łowieckimi, obowiązującymi w całym kraju (oprócz woj. śląskiego), z dniem 15 bm. rozpoczyna się czas ochronny na głuszcokoguty, dzikie indyki samce, słonki, dzikie łabędzie i dzikie gęsi.

× **OGNIKO HARCERSKIE.** Dzisiaj o godz. 7.30 wieczorem na podwórku szkoły powszechnej nr. 19 przy ul. Nowej w Sosnowcu odbędzie się „Uroczyste ognisko 4 zagł. drużyny harcerskiej”. Głównym punktem ogniska będzie przyrzeczenie. Harcerze porządku i leżne przybycie przyjaciół i sympatyków harcerstwa.

× **ZEBRANIE SEKCJI KOŁA MŁODZIEŻY PRACUJĄCEJ.** Sekcja turystyczno-sportowa Koła młodzieży pracującej zawiadamia członków i osoby zainteresowane, że zebranie odbędzie się we wtorek 25 maja 1936 r. o godz. 19 w lokalu własnym.

WOJSKOWE MUNDURY i CZAPKI

nowego typu poleca: L. FLAK

2996 BĘDZIN, DOJAZDOWA 5.

Wprzedsieniu uroczystości TRZECIOMAJOWYCH

Wczoraj w przeddzień dzisiejszych uroczystości z racji uchwalenia Konstytucji 3 Maja we wszystkich miejscowościach Zagłębia urządzane zostały capstrzyki, w których wzięły udział organizacje półwojskowe, PW i straż z orkiestrami.

Domy udekorowane były flagami narodowymi oraz zielenią.

Uroczystości dzisiejsze odbędą się według ustalonych programów.

SOLEC-ZDROJ
POLSKIE PISZCZANY

Pamiętaj o Funduszu Obrony Morskiej

Nowe władze Związku PODOFICERÓW REZ. W SOSNOWCU

W dniu 26 ub. m. odbyło się ogólne zebranie zgromadzenie członków ogólnego Zw. podoficerów rez. kół Sosnowiec śródmiejskie z udziałem i pod przewodnictwem wiceprzewodzącego zarządu okręgowego p. Nowocienia Stiffana. Po powołaniu przez przewodniczącego przedsiadowców kół OZPR Pogoni, Dębowej Góry i Śródmieścia oraz po wysłuchaniu szczegółowych sprawozdań władz kół, którym zebrani udzielił absolutyzjum dokonano wyborów nowych władz kół.

W wyniku wyborów nowe władze stanowią: zarząd pp.: Solec Michał — prezes, Zawistowski Eugeniusz — wiceprezes, Ochodnicki Stanisław — sekretarz, Berke Emil — skarbnik, Zielinski Stefan — gospodarz, Nowak Jan — zastępca sekretarza, Jaskółka Saturnin — zastępca skarbnika i bibliotekarza; zastępcy członków zarządu pp.: Serwatko Jan, Sularski Stanisław, Gazda Stanisław, Pedegrim Janina; komenda kół pp.: Czekaj Andrzej — komendant, Nowak Jan — referent PW., Błaszczak — referent WF.

komisje rewizyjne stanowią pp.: Hamankiewicz Kajetan, Czekaj Andrzej, Kasprzycki Michał; zastępcy pp.: Nowak Stanisław i Janczek Roman;

sąd koleżeński pp.: Krakowski Lmdułk, Sularski Stanisław i Kędziński Władysław; zastępcy pp.: Błaszczak Roman i Engelking Jan;

delegatami na zjazdy zostali pp.: Zawistowski Eugeniusz i Kasprzycki Michał.

Zjazdy naczelników straży pożar. powiatu Będzińskiego

W związku z rozpoczynającym się sezonem wczelnym okresu 1936-37 oddział powiatowy Związku straży pożarnych R. P. w Będzinie organizuje pięć rejonowych zjazdów naczelników straży pożarnych i ich zastępców, z następującym porządkiem: 1) strzelanie z karabinu o mistrzostwo ochotniczych straży pożarnych na 1936-37 rok, o odznakę strzelecką klasy II i III oraz do prób o państwową odznakę sportową; 2) uzupełniające zapoznanie się z regulaminem zjazdów i zawodów głównego Związku straży pożarnych R. P., tabelą do tego regulaminu jak również z drugim wydaniem instrukcji ćwiczebnej; 3) podział czynności związanych z manewrami, zjazdami i zawodami rejonowymi, ustalenie programu zjazdów rejonowych i terminów dla kontrolnych przeszkoleń drużyn straży pożarnych; 4) zademonstrowanie i omówienie schematu terenu do ćwiczeń strażackich, planowego rozlokowania sprzętu gaśniczego podczas ćwiczeń, racjonalny podział czynności

między członków drużyny oraz sprawne i możliwie najszybsze poruszanie się drużyny wykonującej ćwiczenia, wreszcie prawidłowe rozkazownictwo dowódcy i przepasowe wykonanie ćwiczeń określonych programem; 5) o moc finansowa i techniczna PZUW oraz wstępne prace straży pożarnych w zakresie zapobiegania wodnego dla celów przeciwpożarowych, nadto 6) omówienie zaległych i bieżących spraw korporacyjnych.

Podobne zjazdy odbyły się już dwa, a mianowicie: 25 ub. m. w Okradzionowie oraz 30 ub. m. w Tapkowie, w których wzięło udział 18 naczelników, bądź zastępców straży pożarnych z Biedowa, Łonia, Myszkowic, Okradzionowa, Ożarów, Oss, Pyrzowic, Sączowa, Tapkowie, Twardowic, Tucznaby i Wymysłowa.

Na zjazdach nie były reprezentowane straż z Łeki, Niezdary i Siemoni.

Następne zjazdy przewiduje się w Ujejcu dnia 14 bm., w Wojkowicach Komornych dnia 4 czerwca i w Grodzudnia 25 czerwca rb.

Rzemieśnicza Wystawa-Targi w Łodzi

Nasze rzemiosło powinno wziąć w niej udział

Z inicjatywy Izby Rzemieśniczej w Łodzi tamtejsze rzemiosło organizuje Wystawę-Targi. Wystawa będzie otwarta w niedzielę dnia 17 maja br. i trwać będzie trzy tygodnie do niedzieli dnia 7 czerwca br. włącznie. Terenem Wystawy jest Park Miejski im. Staszica w Łodzi, na którym to terenie odbyła się w roku 1912 Rzemieśniczo-Przemysłowa Wystawa.

Celem i zadaniem Wystawy jest przedewszystkiem wytrącenie rzemieślnika polskiego ze stanu pewnej bierności i zniechęcenia, jakie daje się zauważyć w związku z dotychczasowym w znacznej mierze rzemiosłem ogólnym kryzysem gospodarczym kraju i spowodowanie go do aktywności i czynnego organizowania się.

Wystawa ma również wykazać szerokiemu ogółowi społeczeństwa wysoką wartość dotychczasowej wytwórczości rzemiosła polskiego oraz być przeglądem postępu wytwórczości, jakie osiągają szkoły rzemieślnicze, zawodowe i dokształcające, przez stosowanie w nauczaniu nowych metod organizacji pracy, jak i nowych metod produkcji, wykazania jak wielką rolę

odgrywa rzemiosło polskie w całokształcie gospodarki narodowej.

Wystawa nosi charakter czysto społeczny, bez jakichkolwiek cech imprezy zarobkowej i nie jest obliczona na dochodowość.

Dla wszystkich przyjeżdżających na Wystawę do Łodzi osób Ministerstwo Komunikacji przyznało 50 proc. indywidualnej zniżki kolejowej w drodze powrotnej z Łodzi na podstawie kart uczestnictwa.

Pozatem na podstawie zarządzeń władz kolejowych wszystkie ekspozyty wystawione na Wystawie w Łodzi będą przyjmowane na dworcach łódzkich po zamknięciu wystawy do bezpłatnego przewozu do miejsca ich nadania, przy przedłożeniu odpowiedniego zaświadczenia Dyrekcji Wystawy.

Z uwagi na doniosłe znaczenie Wystawy w życiu gospodarczym rzemiosła zagłębiowskie wzięło w niej jaknajbardziej udział.

Blizszych informacji, co do cen i warunków stoisk udziela Biuro Informacyjne Kieleckiej Izby Rzemieśniczej w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 10, telefon 12-25.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Rozmyślne podpalenie stodoły

Na wokandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu znalazła się sprawa Marcina Kiepurę z Sosnowca (Kordonowa 8), oskarżonego o podpalenie stodoły, celem uzyskania premii asygnacyjnej.

Ponieważ wszystko przemawiało za tem, że Kiepura zdradza objawy choroby umysłowej, wzywano na rozprawie

dwóch biegłych lekarzy — psychiatrów, którzy, po zbadaniu oskarżonego, orzekli, że istotnie ma on zmniejszoną poczynność.

Sąd skazał Kiepurę na 6 miesięcy więzienia, Karę, na mocy amnestji, skazanemu depowano.

PROGRAM RADJOWY

NIEDZIELA, 5 MAJA

9.00 Sygnał czasu i pieśń Serdeczna Matko.
9.15 Koncert orkiestry dętej 21 p. p. 9.40 Dziennik poranny. 10.00 Muzyka (płyty) 10.15 Transmisja Uroczystego Nabożeństwa Polowe przed Gmachu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — z okazji 15-letniej rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 „Co słychać na Śląsku, — opowie E. Kapsa. 12.15 Poranek muzyczny z Wilna, w przerwie ok. godz. 13.00 Teatr Wyobraźni: fragment słuchowskiowy pt. „Osy”. 13.00 Defilada na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Katowicach. 14.00 „Śmierć pana Zagłoby” nowela. 14.20 Wieniec pieśni ludowych Śląska Cieszyńskiego w oprac. i pod dyr. Henryka Niczego odśpiewa chór mieszany Słow. Kolejarzy Śląskich. 15.00 „Konstytucja Trzeciego Maja ostatnia wola Narodu — podganka wygl. Jerzy Piłcki. 15.10 Uwertura do op. „Flis” St. Moniuszki (płyty) 15.22 „O kwalifikacji grunów” — podganka wygl. inż. Stefan Szura. 15.35 Nasze tańce (płyty). 15.45 „Ustawiamy sobie pracę w gospodarstwie — podganka. 16.00 „Chwila

dakcji W. Frenkla. 16.15 Serenady w wyk. Kwartetu Instrumentalnego. 16.45 „Śpiące wojko” — słuchowisko Emanuela Imieli 17.10 Muzyka taneczna w wyk. Zespołu Henryka Góla. 17.50 Pogadanka aktualna. 18.00 Recital śpiewaczy Jadwigi Hennertowej. 18.30 Powstanie Teatr Wyobraźni: premiera słuchowska historycznego pt. „Trzeci Maj”. 19.10 Wiadomości sportowe. 19.15 Koncert reklamowy. 19.25 „Bery i bójki śląskie — Karlik z Kocynia. 19.45 „Co czytać” — nowości literackie omówi Stan. Adamowski. 20.00 Przemówienie Senatora Rudolfa Kornego. Prezesa Zarządu Głównego Związku Powstańców Śląskich. 20.15 D. e. koncertu w wyk. Orkiestry Marynarki Wojennej w Gdyni pod dyr. kpt. Al. Dulina. 20.45 Wyjatkowy z pism Józefa Piłsudskiego. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 „Na wesolej łowiskowej tali”. 21.30 „Podróżujemy”. W plaskiej Sawjarskiej — feljton — wygl. Józef Opieński. 21.45 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgrywek P.R. 22.00 Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego z udziałem Trójki Radjowej. 23.05 Od poloneza do mazura (płyty).

Wycieńczony organizm wymaga jaknajszybszego uzupełnienia utraconych sił żywotnych. W tych wypadkach nakazane jest tradycyjne odżywianie, nie powodujące jednak obciążenia żołądka. Przy użyciu Ovomaltyny, zawierającej pełnowartościowe składniki odżywcze, powracają szybko utracone siły i wzmagają się energią życiową.

OVOMALTINE

Dr. A. Wander, J. A. Kraków

KRONIKA ZAWIERCIA

Aresztowanie dwóch radnych W ZAWIERCIU

Sensację w Zawierciu wywołała wiadomość o aresztowaniu dwóch radnych z klubu PPS pp.: Andrzeja Jędrzyckiego i Kazimierza Wrońskiego.

Jak się dowiadujemy, obaj radni zostali zatrzymani pod zarzutem agitowania bezrobotnych do wystąpień.

Zatrzymanych radnych przekazano do dyspozycji sądnego śledczego.

Skok umysłowo chorego Z DRUGIEGO PIĘTRA

28-letni umysłowo chory, Michał Krawczyk, zamieszkały w Zawierciu przy ulicy Porębskiej 33, wyskoczył onegdy z okna mieszkania na II piętrze na ulicę.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności Krawczyk nie doznał poważniejszych obrażeń, oprócz ogólnych potłuczeń.

STELLA — Człowiek Włk.

× WYRÓŻNIENIE. Znany na terenie Zawiercia działacz społeczny p. St. Holenderski został mianowany honorowym prezesem Zw. b. ochotników armji polskiej oddziału w Zawierciu oraz honorowym członkiem Związku Inwalidów wojennych w Zawierciu.

× SPOŁECZYSTWO ZAWIERCIAN-SKIE NA BIEDNYCH DZIECI W ZAWIERCIU. Na apel sekcji zbiorowej miejskiego Komitetu Funduszu Pracy kupiectwo i rzemiosło postanowiło jednorazowo opodatkować się na rzecz akcji opieki nad dziećmi rodziców bezrobotnych, w następującej wysokości: kupcy wykupujący świadectwa II kategorii po zł. 20, III kat. po zł. 4, IV kat. po zł. 2 i V kat. po zł. 1. Rzemieślnicy wykupujący świadectwa VII kat. po zł. 20, VIII i IX po zł. 4.

× OBCHÓD 3-GO MAJA. Uroczyste nabożeństwo z okazji Święta narodowego zostanie odprawione w kościele parafialnym o godz. 11 rano. Kwęsta u licznego na Dar Narodowy trwać będzie przez cały dzień.

× KUCH W PARAFII. Kameralna parafialna w Zawierciu zakończyła w ub. m.: urodzin 52, zaślubu 24 i zgonów 30.

× NIEUGIĘTE STANOWISKO STRAJKUJĄCYCH. Sytuacja strajkowa do wieczora południa nie ulegała zmianie. Konferencja, którą miał odbyć p. prezydent Szczodrowski z delegacją bezrobotnych, być może, przyniesie wreszcie pozytywne rezultaty.

× 350 BEZROBOTNYCH ZNAJDZIE PRACĘ PRZY OBWAŁOWANIU WISŁY. W dniu wczorajszym ekspozytowa Funduszu Pracy w Zawierciu rozpoczęła rekrutację bezrobotnych w Zawierciu, którzy znajdą pracę przy obwałowaniu Wisły. Dzięki usilnym staraniom p. prezydenta Szczodrowskiego 350 bezrobotnych znajdzie pracę na robotach pozamiejscowych.

PARASOLE

DAMSKIE, MĘSKIE, DZIECIENNE
ELEGANCKIE TANIO
POLECA

2790

Pierwsza Wytwórnia Parasoli w Zagłębiu

„ELEGANT“

SOSNOWIEC,

Modrzejowska 18 (w podwórzu)

SPECJALNY DZIAŁ:

NAPRAWY I POKRYCIA PARASOLI.

KRONIKA OLKUSZA

W święto narodowe

W dniu wczorajszym (wczoraj) przez ulicę m. Olkusz przeszedł cap-strzyk na czele dwóch orkiestr (strazy poż., „Olkusz“ i katol. Stow. młodzieży męskiej). Przed kopcem Kościuszk przemawiał dyrektor KKO w Olkuszu, p. Machnicki.

Program dzisiejszych uroczystości przewiduje: o godz. 9 uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym, o godz. 10 przemówienie na rynku prof. Ryśka, pochód i defilada. Wieczorem w sali kina „Orzeł“ przedstawienie p.t. „Wanda“ i W wiosenną noc“ pod reżyserją p. Kurzejowej, śpiewy i muzykę opracował prof. Kolaż.

Od wczoraj domy w Olkuszu udokorowane, niektóre budynki iluminowane. Nastrój pogodny i świąteczny.

Niepoczytalny wybrzyk

WOJOWNICZEGO KAWALERA

Podczas dokonywania zdjęć fotograficznych przez właścicielkę zakładu, pannę D. na balkon jednego z domów w rynku w Olkuszu w dn. 1 maja, współpracownik zakładu fotograficznego „Światokien“, mieszkającego się w tym samym domu, Józef Strzelecki, witał go na mieszkanie wraz z właścicielką zakładu, p. Kejzmanówną i zniszczył zdjęcie oraz połamał niektóre części aparatu fotograficznego.

Oprócz tego Strzelecki znieważał czynnie p. D.

Niepoczytalny ten wybrzyk wywołał ogólne oburzenie.

„ORZEŁ“ — Golgota (od 12-jej do 6-jej popoł.).

× JUNACY DO PRACY. W dn. 1 bm. do prac przy regulacji Wiaty w Złotej koło Sandomierza, wyjechało z powiatu Olkuszkiego stu junaków.

× ŚWIĘTO LASU W ŚLAWKOWIE. W ub. piątek odbyło się w Ślawkowie święto lasu, połączone z sadzeniem drzewek, w którym brała udział działowa szkl. powstecznych ze Ślawkowa. Niwy. Działka wraz z personelem nauco-cydelemkimi udała się do lasów państwowych w Dębowej Górze, gdzie przemówienie wygłosił kierownik szkoły p. Kopycki. W święcie brał udział również ks. prof. Wróbel.

× PRZYGODA ORGANISTY Z MIECHOWA. Onegdaj w autobusie pod Olkuszem spotkała przytęka przyszedł organistę z Miechowa, p. Franciszka Grzebielucha. P. G. w pewnej chwili poczuł swąd i ciepło w okolicy prawej kieszki. Z przerażeniem skopotał się, że pali mu się kieszeń. W natychmiastowym autobusie powstało zamieszanie i gwałtowne ognia, który, niestety zalał już wypalęci dziury w palcie, marynarskiej i spodniach pasażera. Jak się okazało, któryś z pasażerów prawdopodobnie przez nieuwagę, niedopałek papierosa lub zapalnik włożył do kieszeni p. organisty.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych

P. T. Prenumeratorów

o regularne wpłacenie prenumeraty za MAJ 1936 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego“

Losowanie książeczek PKO. serji III

Dnia 30 kwietnia 1936 r. odbyło się w PKO czwarte publiczne losowanie premjowych książeczek wkładowych serji III-ej.

W premjowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkłady za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 kwietnia 1936 r.

Premje po zł. 1.000 — padły na Nr. Nr. 160043 167019 160219 219215

Premje po zł. 500. — padły na Nr. Nr. 171737 21814 213243 217810 206917 232266 155339 157795 159309 165095 156908 172434 178344 179515 180160 180497 181759 187996 194150.

Premje po zł. 250. padły na Nr. Nr. 151740 155130 155017 155286 156502 159869 162421 164801 166752 167257 167661 169916 170254 171082 171149 171817 171938 172081 172402 173975 174670 174924 174981 175712 175942 178237 179877 180106 180565 180719 181650 186527 186568 188978 191666 191863 193319 197135 198775 199880 203565 203629 203728 203842 204066 205149 206005 212826 219875 220752 222069 223448 223630 225260 226135 227802.

Premje po zł. 100. padły na Nr. Nr. 150111 152926 153049 153419 153597 154202 154360 155100 155256 155268 155951 156199 156227 156547 156725 156798 156915 156947 157345 158006 158072 158253 158637 159549 159790 160472 160540 160626 161871 162104 162273 162342 163924 164479 164895 165461 165851 166137 166409 165772 166946 167165 167168 167640 167715 167828 167900 169542 170184 170193 170754 171190 171226 171484 171575 172043 172115 172360 172493 172546 172601 172814 173561 173640 173666 174184.

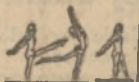
174243 174397 175466 175470 175551 175770 176267 176880 177148 177601 178415 178930 178960 179820 180587 181051 181531 182232 182847 183229 (po raz drugi) 183987 184259 184443 184821 185054 185285 185764 186801 187348 187399 187698 188014 188195 188382 188548 188627 189013 189629 189653 189812 190042 190163 190635 190659 190880 191415 191207 191280 191874 192776 192858 195152 193288 193682 193747 194226 194500 194535 194802 195581 195646 196348 196475 196525 196910 198369 198521 199965 200654 200936 200915 200977 201092 201564 201669 201768 201784 201937 203354 204840 205636 206151 206421 206691 206745 206875 206841 207374 207717 207855 209471 209695 210091 210907 210808 211470 212116 212830 213091 213137 213149 214618 215148 216112 216132 216886 218061 218208 218554 218600 219478 221176 221531 221981 222062 223027 223783 225702 225787 226163 227260 227805 229444 230256 230416 231266.

Ogółem padło 277 premj na łączną kwotę zł. 48.000.

Zainteresowanj wkładcy zostaną o tem za-wiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasada wkładow o-szczędnosciowych premj, serji III jest stała wzrost liczby premj w miarę wzrastania wkładow na książeczce, przyczem po otrzy-maniu premj książeczki nie traci swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premjowaniach pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładow.

Książeczki serji III-ej, na które padły pre-mje w poprzednim premjowaniu, dotych-czas nie podjęte: 250 zł. — 161950, 100 zł. — 162818.

SPORT i WYCHOWANI E FIZYCZNE

KIELECKI OKRĘGOWY ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ — CZĘSTOCHOWA AUTONOMICZNY PODOKRĘG ZAGŁĘBIA DĄBR. BĘDZIN

Adres sekretariatu: H. Gwóźdź, Będzin, ul. Cynkowa 13

DALSZY CIĄG KOMUNIKATU ZARZĄDU PODOKRĘGU NR. 13 Z DNIA 2 MAJA 1936

e) Przestrzegamy drogi służbowej. Podaje się do wiadomości list Z.Z. z dnia 13.3.1936 r. „Pomimo wielokrotnych instrukcji ze strony Zarządu Z. Z. wyjaśniających, że bezpośrednie zwracanie się poszczególnych klubów do polekich placówek zagranicą z pominięciem odpowiedniego Związku i Zarządu Z. Z. jest niedopuszczalne, wypadki takie nadal mają miejsce, szczególnie wśród klubów piłkarskich. Ostatnio do Ambasady Polskiej w Paryżu zgłosił się lwowski Klub Pogoń z prośbą o pomoc w zorganizowaniu meczów tego klubu z klubami francuskimi w Polsce i we Francji. Prosimy przeto o danie raz jeszcze kategoriernego zarządzenia, by Kluby przestrzegały w swej korespondencji ustalonego porządku.“

Zarząd PZPN poleca ściśle przestrzeganie drogi służbowej.

f) Zarządzenia FIFA. Zwraca się uwagę wszystkim okrogom i klubom na postanowienia wynikające z art. 27 Statutu FIFA, a odnoszące się do zakazu rozgrywania zawodów piłkarskich zakontraktowanych przez osoby prywatne dla celów spekulacyjnych.

Zarządy OZPN i Klubów winny podawać Zarządowi PZPN do wiadomości nazwiska prywatnych osób, które pośredniczą w zawieraniu umów.

2. Donosi się, że PZPN komunikatem swym z dnia 10.4.36 r. Nr. 3 podaje co następuje: a) Interpretacja § 76 Postanowien PZPN. punkt a. Wyjaśnienia są, że przerwa 6 m. sięcy, wskazana w § 76 Postanowien PZPN. punkt a), liczy się od chwili otrzymania przez danego gracza zwolnienia; b) Interpretacja § 30 Postanowien PZPN. następ drugi. Wyjaśnienia są, że gracz wykreślony może grać w drużynie Towarzystwa z którego się wykreślił natychmiast po ponownym zgłoszeniu go przez Towarzystwo w sekretariacie Okręgu. (Gracza takiego nie obowiązują § 23 postanowien PZPN).

c) „Dzień OZPN“. W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia PZPN z roku 1935, Zarząd PZPN ustalił termin 21 maja b.r. na „Dzień OZPN“.

d) Terminy spotkań międzypaństwowych 6 września 1936 r. Polska — Jugosławia w Belgradzie. 13 września 1936 r. Polska — Niemcy w Polsce. Oprócz powyższych już definitywnie ustalonych terminów Zarząd PZPN w ciągu kwietnia b.r. ustalił terminy dalszych spotkań międzypaństwowych.

no do współpracy w WSS, PZPN: na stanowisko zastępcy przaw. WSS — p. mjr. T. Dąbrowskiego, sekretarza WSS — p. dr. Mich. Franka, referenta obsady — p. Z. Mosińskiego, referenta dyscypl. — p. mec. Jana Muszkat. Stanowisko referenta wyszkoleniowego zostanie obsadzone w terminie późniejszym. Po przyjęciu mandatów — WSS PZPN, akonstytuował się w dniu 31.III.1936 r. w składzie powyżej podanym.

g) Zatwierdzenie porozumienia pomiędzy si. OZPN oraz KSMP i si. RPA. Na podstawie referatu wyczerpesza organizacyjnego p. dr. Michałowicza, który odbył konferencję w Katowicach z przedstawicielami si. OZPN, Kat. Stow. młodz. polsk. i si. RPA — Zarząd PZPN zatwierdził zawarte pomiędzy stronami porozumienie.

3. Podaje się do wiadomości KS „Brygada“ Strzemińskie, że pismo Ich z dnia 29.4.36 r. w sprawie zaświadczenia ze starostwa — załatwiono przychylnie.

4. Podaje się do wiadomości klubom, że Zarząd Podokręgu zwolnił TS „Sarmacja“ Będzin z opłaty taksy sędziowskiej od zawodów w dn. 3 maja r.b. z uwagi na rozgrany bezinteresownie na dochód Komitetu Obchodu święta 3 Maja i w dniu tym zostaną rozegrane zawody między Sarmacją Będzin, Katowice. Dochód z tych zawodów przeznaczony został na Dar Narodowy.

5. Podaje się do wiadomości klubom, że dzień 21 maja r.b. jest „Dniem Okręgu“ zatwierdzony przez PZPN i w dniu tym obowiązują zakaz gry na terenie całego Podokręgu. W dniu tym odbędą się zawody na dochód Okręgu.

Będzin, dnia 2 maja 1936 roku. Prezes: (—) Wł. Wolski. Sekretarz: (—) H. Gwóźdź.

KRONIKA SPORTOWA Imprezy sportowe W BĘDZINIE

Dzisiaj o godz. 15.30 odbędą się na stadionie TS „Sarmacja“ w Będzinie zawody piłkarskie KKS Pogoń, Katowice — TS Sarmacja Będzin. Dochód przeznaczony na rzecz „Darui Narodowego“. Zawody powyższe poprzedzą następujące konkurencje: o godz. 14 bieg naprzelaj na dystansie 8 km. dla stowarzyszonych i niesowarzyszonych; o godz. 14.10 bieg naprzelaj dla młodzieży na dystansie 3 km. Start i meta na stadionie Sarmacji.

O godz. 14.15 zawody w siatkówkę między zespołami: Zw. Strzelecki Będzin-miasto — TS Sarmacja, zaś o godz. 15 zawody w koszykówkę między temiż zespołami.

O MISTRZOSTWO KL. A

Dzisiaj odbędą się cztery dalsze spotkania o mistrzostwo kl. A. Podokręgu Zagłębia Dąbrowskiego. Najciekawsiej zapowiadają się mecze Unja — OKS, który wygrany zostanie w Sosnowcu.

Pozatem grają: w Częstochowie: Brynica — Solvay. w Będzinie: Zagłębianka — Piomien w Dąbrowie: Zagłębie — Hakoach. Dzisiaj również odbędzie się szereg spotkań o mistrzostwo kl. B i C.

Cera ożywiona

przez ruch, w sporcie, na wycieczkach i spacerach wymaga przelazca puszką delikatnego pudru roślinnego, miłego, do-brze przylegającego, nie zatykającego porów, do-branego w odcieniu kar-nacji cery, sporządzonego z sproszkowanych cząstek cebulek lilii białej, jakim jest

Echa otwarcia

SEZONU MOTOCYKLISTÓW

W ub. niedzielę odbyło się otwarcie sezonu letniego Klubu motocyklowego w Dąbrowie w myśl zapowiedzianego programu.

Mimo niepogody motocykliści, poczuwając się do obowiązku i karności stawali się na zbiórkę niemal wszyscy, skąd po zabranu z piebanją Wiesłonego ks. proboszcza Niedźwiedzkiego długim sznurem maszyn udał się do starego kościoła w Łośniu, gdzie uroczyste nabożeństwo odprawił i podał ośreżające kazanie wygłosił ks. proboszcz Niedźwiedzki.

Po nabożeństwie odbyło się przed kościołem poświęcenie maszyn, potem udano się do remizy strażackiej na wspólny obiad, podczas którego wygłoszono szereg przemówień, macechowania w większej części sytuacja wywołana w związku z obecną motoryzacją kraju i obroną państwa na wypadek wojny.

Podkreślić należy przyjazne ustosunkowanie się ks. proboszcza Niedźwiedzkiego i ks. proboszcza z Łęki oraz mieszkańców Łośnia, którzy przyczynili się wielce do odbycia tej uroczystości motocyklistów.

Dalsze sukcesy Jędrzejowskiej w Budapeszcie

W dalszym ciągu międzynarodowego turnieju tenisowego w Budapeszcie zwyciężył Jadwiga Jędrzejowska Austriaczka Herbst 6:2, 6:3 i Węgienka Sarkany 6:3, 6:1, kwalifikując się do półfinału. Przeciwniczką jej nie została jeszcze wyeliminowana, tak że w piątek odbędzie się tylko jeden półfinał, w którym walczy Amerykanka Jacobs z mistrzynią Węgier Sas.

W grze podwójnej pań Jędrzejowska pokonała wraz z Herbst parę węgierską Baumgarten, Musz 6:1, 6:2 i walczy w półfinale z parą Jacobs, Schroeder. W grze mieszanej gra Jędrzejowska z Ferencym przeciw parze Bano, Sas.

W dalszym ciągu tenisowych mistrzostw Węgier we czwartek Jędrzejowska pokonała węgierkę Bato 10:8, 6:4.

TS Zew — Brygada

Dzisiaj o godz. 14 na boisku TS „Zew“ na Niemcach zostanie rozegrany mecz o mistrzostwo Zagłębia Dąbrowskiego „B“ klasy pomiędzy klubami: TS „Zew“ Niemce — KS „Brygada“ Strzemińskie.

Bieg narodowy w Częstochowie

Zbiórka uczestników biegu narodowego o godz. 11 rano w lokalu Zw. strzeleckiego, gdzie nastąpi badanie lekarskie.

Odbędzie się cztery biegi: dla pań na trasie 1 km; dla młodzików — 2 km; dla niesowarzyszonych seniorów — 5 km; dla stowarzyszonych — 7 km.

Przyjmujemy

POZYCZKI PAŃSTWOWE

PO KURSIE NOMINALNYM
2K.100 ZA 100

przy ratałnem nabywaniu radioodbiorników najwyższej klasy—TELEFUNKEN: Ambasador, Special i Uniphon na prąd stały i zmienny. OKRES CZASU PRZYJMOWANIA POZYCZEK JEST OGRANICZONY. Szczegółowych informacji o przyjmowaniu Pożyczek Państw. udzielają upoważnione sklepy radiowe, oznaczone specjalnymi plakatami.

RADIO-TELEFUNKEN
MISTRZ TONU, PRECYZJI i FORMY

POUDRE THO-RADIA

PRZECZ ZDROWA CERĘ DO PIĘKNA.

KREM i PUDER THO-RADIA

zawierające RAD (radium) i TOR (thorium) w/g przep. D-ra Alfreda CURIE, dzięki którym właściwościem radioaktywnym nie ograniczają się w swym działaniu jedynie do maskowania wad cery, lecz usuwają je radykalnie.

SOCIÉTÉ SECOR, PARIS

Wyścigi konne w Katowicach z totalizatorem

W niedzielę 3 maja w trzecim dniu sezonu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynówie rozegranych zostanie sześć gonitw i to 3 plaskie, 2 z plotkami i 1 z przeszkodami. Zgłoszenia koni do gonitw wypadły dobrze, licznym udziałem koni zapewniony. Zgłoszono dużo nowych koni, które jeszcze nie biegały na tym torze.

Początek gonitw o godz. 15.30 — bez względu na pogodę. Komunikacja autobusami z Ryńka do toru wyścigowego i tramwajami do parku Kościuszki.

Poniżej podajemy wynik mianowań na dzień 3 maja:

Ploty — Dystans ok. 2.400 mtr., Nagroda 600 zł.

Faglarz — L. J. bar. Kronenberga, p. K. Byliczyński; Torino — E. Tudiński, chl. Kolago; Tragiat — dr. J. Schlingmanna, j. Chomicz; Dzonka — K. Enders, N. N.; Rabus — W. Lewickiego, p. B. Miklewski; Graż — T. Rybickiego, z. Gajewski; Sekunda II — H. Herszlewicza, N. N.

Przeszkody — Dystans ok. 3.200 mtr., Nagroda 600 zł.

Nagro II — J. Weislowicza, N. N.; Fronton — H. Herszlewicza, N. N.; Igraszka III — Z. Kiedacza, j. Chomicz; Irkut — Kola sportowego 6 p.c.; Kotlarz; Fra Diavolo — K. Święckiego, p. B. Miklewski; Icaros — K. Święckiego, p. K. Byliczyński; Herod — K. Enders, N. N.; Dalia — W. Dzwonika, z. Gajewski; Herring — A. Jaroszewskiego, j. Li-piński; Dzonka — K. Enders, N. N.; Cherie — W. Bobińskiego, j. Wojtkowiak.

Plaska — Dystans ok. 2.100 mtr., Nagroda 600 zł.

Fejma II — W. Jamnickiej, N. N.; Nerv — St. hr. Korzob-Lęckiego, j. Szymański; Baltaz — Z. Mańko, N. N.; Numer II — St. Krolskiego, N. N.; Guldynka — Z. Belina-Czochowskiego, chl. Rutkowski II, Irma — H. Herszlewicza, N. N.; Lavaret — Ign. hr. Mielżyńskiego, j. Konieczny; Garda — M. Balwińskiego, j. Kowalczyk; Figaro II — J. Weislowicza, j. Wachowiak.

Ploty — Dystans ok. 2.400 mtr., Nagroda 500 zł.

Szaman — J. Brochowej, z. Bryk IV; Hate Toj — St. hr. Korzob-Lęckiego, N. N.; Ozon — M. Zduńcowej, chl. Wierzbicki; Gigolo — T. Seidla, N. N.; Herod — K. Enders, N. N.; Rabus — W. Lewickiego, p. B. Miklewski; Graż — T. Rybickiego, z. Gajewski; Faglarz — L. J. bar. Kronenberga, p. K. Byliczyński; Szanfer — H. Herszlewicza, N. N.; Meta — Ign. hr. Mielżyńskiego, j. Wojtkowiak; Dzonka — K. Enders, N. N.; Torino — E. Tudiński, chl. Kolago.

Plaska — Dystans ok. 2.100 mtr., Nagroda 1.200 zł.

King of Song — St. hr. Korzob-Lęckiego, j. Szymański; Limonit — dr. Chlingmanna, j. Roguski; Hakata — L. J. bar. Kronenberga, chl. Rutkowski II; Kiwi — Dr. J. Schlingmanna, j. Chomicz; Hate Toj — St. hr. Korzob-Lęckiego, j. Szymański; Proca — M. Balwińskiego, j. Kowalczyk; Chojrak — W. Jamnickiej, N. N.; Amor II — Ign. hr. Mielżyńskiego, z. Tuchołka; Bambino — S. Zaborzkiego, N. N.; Voluer — W. Verkaya, NN.

Plaska — Dystans ok. 1.800 mtr., Nagroda 400 zł.

Ever More — J. Rościszewskiego, J. Wachowiak; Turja — H. Herszlewicza, N. N.; Prut — W. Verkaya N. N.; Little Duke — Ign. hr. Mielżyńskiego, j. Konieczny; Hajdymak IV — L. J. bar. Kronenberga, chl. Rutkowski II; Cross Country — Ign. hr. Mielżyńskiego, chl. Nawrocki; Memoria — W. Verkaya, N. N.

Chcesz mieć gwarantowany kup w wytwórni rowerów

KAROL BARAN
Sosnowiec
Mościckiego 12
Sklep Fabryczny
Modrzejowska 39

OFIARY

Pracownicy Związku Hurtni Nabihu dawn. „Krakowianka” na bezrobotnych składają zł. 55.

Już w poniedziałek w Sosnowcu

Do działu propagandy, prasa zewnętrzna, poszukuje się dobrze

reprezentującej i wymownej Pani władającej polskim i niemieckim. Paule, którym należy na stałe i dobrze płatnej posadzie, zechcą przesłać swe oferty z fotografią pod „WK 344” do Tow. Reklamy Między, Katowice, Pl. Marsz. Piłsudskiego 11. 2700

DOBRE OGŁOSZENIA

LOKALE

3 POKOJE

z wygodami do wynajęcia. Żeromskiego 12, tel. 2-95. 2709

DO WYNAJĘCIA

sklep z mieszkaniem, magazynem, 3, 2, 1 pokój z kuchnią z wygodami, pojedynczy umywalki, Nowa 4. 2792

5 POKOI

z wygodami, III piętro, duże pokoje biurowe i duży sklep z kuchnią i pokojem do wynajęcia od zaraz Warszawa 6. 2796

Różne

SKÓRKI

futerkiowe przyjmuje do wyprawy i wykończenia. Sklep Fr. Molickiego, Sosnowiec — wprost dworca. 2740

B. Felczer

Szpitala św. Łazarza w Warszawie
H Rudzińskiego przyjmuję w godzinach od 19 — 20. Dąbrowska 65m, cza, ul. Kościuszki Nr. 2 6-95

PRACOWNIA

kolder przyjmuję zamówienia z własnych i powierzonych materiałów oraz stare koldry przerabia. Sosnowiec, 3-go Maja 5, w podwórzu, Marja Grudnicwiczowa. 1086

Lurwik Kamiński

rad, upraw, budownictwa, zaprzysiężone biegły sądowy, Bedzin, Sobieskiego 15. Plany, kosztorysy, kierownictwo robót, projektowanie urządzenia fabryk. 2747

ZEGARMISZCZOWSKO - JUBILERSKA
pracownia przyjmuje wszelkie reperacje. Maszyny do pisania, aparaty fotograficzne, akordeony, sprzedam. Sosnowiec 1 Maja 13, Rutkowski. 2745

SPORTOWCY

wędkarce, Zezwolenia w cenie zł. 3,25 na sportowy połów ryb wędka na wodach Białej Przemyśli i jej dopływach, nabywać można u dzierżawcy — Szczepana Słuy — Njwka ul. Pierwszego Maja 32, tel. 4-89 pocztą Sosnowiec 4. Polów bez zezwolenia — wabroniony i karany 2678

MAJĄTEK

Aleksandra I pocztą Czesiochowa, stała kol. Blachownia poleca na pobyt letni; pokoje słoneczne z całonocnym utrzymaniem po cenie 3 zł — Dajcież zniżka, Okolicznościowa, przywień obfite, obsługa solidna 2725

ZAGINĄŁ

pies maly, foksterjer, biały, lebek czarny, a plama czarna na boku wabi się „Ciapek”. Zwrot za wynagrodzeniem, Dąbrowska, Ogrodowa 9. 2793

ZAKŁAD STOLARSKI MEBLOWO-BUDOWLANY

właśc. **CICHY**
mistrz stolarski

SOSNOWIEC, ul. Piłsudskiego Nr. 52
Wykonuje wszelkie roboty meblowe od najskromniejszych do najwykwintniejszych według najnowszych katalogów krajowych i zagranicznych.

wykonanie pierwszorzędne pod gwarancją
Ceny kryzysowe.
Warunki płatności b. dogodne.

Częsta okazjna sprzedaż mebli. 1608

Nauka i Wychowanie

WYUCZAM

bezpłatnie kroju, szycia i modelowania Prógowa sukien — A. Szczepańska, Sosnowiec, Wawel 8. 2779

PRZYJMUJE

zapisy, Kongresjonowane Zeńskie Kursy Kroju, Szycia, Modelowania, Bielizniarstwa Nat. Stypulokawkiej w Sosnowcu, Piłsudskiego 14. Zawierzone przez Kuratorium Krakowskie. Na kursie wyucza się kroju sukien, bluzek, szlifierów, piżam, płaszczy, kompiżów, peleryn, płaszczy, kostiumów. Po ukończeniu absolwentki otrzymują świadectwa prawne. 2783

KURSY

Kroju, Szycia Zaborzkiej, przyjmują zapisy, kraj Akademii paryskiej, kończącym świadectwa prawne. Piłsudskiego 18. 2787

ZGUBIONE DOKUMENTY

PATENT

wydany przez Urząd Skarbowy w Sosnowcu zgubił Ksma Guterman. 2726

PUSADY i PRACE

POTRZEBNA

pokoju przy chodnia czysta, konieczna dobra reperacja, Zgłoszenia: Sosnowiec, Malachowskiego 30, II p. m. 6. 2780

CHŁOPIEC

do posług, lat 14, uczciwy i pracowity potrzebny. Zgłaszać się w poniedziałek od 15 do 16. Foto-Lazar, Piłsudskiego 14. 2756

SŁUŻĄCE

z gotowaniem potrzebne zaraz. Prosta 14 m. 11. 2758

REKLAMA JEST DZWIIGNIA HANDLU!

Z pełnemi prawami szkół państwowych PRYWATNE GIMNAZJUM ZENSKIE

16-KLASOWA
KOEDUKACYJNA SZKOŁA POWSZECHNA

im. H. Rządiewiczowej

Sosnowiec, ul. Rudna Nr. 5, tel. 4-65
PRZYJMUJĄ ZAPISY DO WSZYSTKICH KLAS.

Kancelaria czynna od 9 do 14-aj.

Mieszkań wolnych w Sosnowcu jest wiele

Przeprowadzka skuteczniejsza

2106 **PRZECZ**

„WYGODE” JEST PRZYJEMNOSCIA

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.

tel. 10-14.

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBOT BLACHARSKO - DEKARSKICH

Adam Hesse
SOSNOWIEC
ul. Orla 11. Tel. 4-58

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie blacharstwa i dekarstwa wchodzące z materiałów własnych i powierzonych

POSIADA NA SKŁADZIE W DUŻYM WYBORZE:

Wanny, nasładowki, wianiki dziecięce, latarnie parowe, do wąskotorowych kolejek i powozowe, baki na benzynę do smoczek, nasady kominowe, baki na olej oraz oliwki SPECJALNOŚĆ: Krycie dachów blachą wszelkiego rodzaju dachówką, gumolitem białym i czarnym, oraz papą bitumiczną i smolowcą. Konserwacja dachów. Malowanie konstrukcji żelaznych. 2316

Ceny umiarkowane!

Wykonanie punktualne!

Nie tak nie zdoła Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęguję powab i uwielatnia wygląd młodzieńczy.

Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam, stosując

Krem i mydło „LACTOLIN”
ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

SAMOCHOÓD

Fiat 509, w dobrym stanie sportowy, używa 8 litr. na setkę — sprzedam. Zawiercie, telef. 111. 2751

DO SPRZEDANIA

dom przy ul. Ok. 2, pięc 4-morgowy, 2 pręty i kamionka. — Złotonia: Sosnowiec, Warszawska 14, Roob Gałęcki. 2711

Terrabona

tynek szlachetny, nadaje budynom przeszczony ton i monumentalny charakter, podnosi wartość budynków, dostarcza w cenie zł. 8 za 100 kg. Biuro Techniczne Stolta i Stulzke, Sosnowiec, Piłsudskiego 54, telefon 10,11. 2741

DO SPRZEDANIA

domki z wygodami. — Sosnowiec, Nowa 14-a. 2736

WAPNO

budowlane w bryłach, pierwszego gatunku, ilustre o dużej wydajności. — Wapienniki „BRYNICA”, Sosnowiec, ul. 3-go Maja 3, telefon 159. 2196

ROZSAŁY

pomidorów, kapust, cebuli, kępek pięknych bratków, stokrotek, goździków, laki pachnące doniczkowe poleca Ogród, Zawiercie, Senatorska 30. 2752

Pokost

farby, lakiery, penzle, desenie i najnowsze wzory po cenach najniższych poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, ul. Mościckiego 15 — (vis a vis kościoła). 2668

ZAKŁAD TAPICERSKI

Piotr Tomczyk — Sosnowiec, Nowopogońska 19 Poleca nowoczesne otomany, tapczany fotela kanadyjki, Roboty pierwszorzędne. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodnie

MAGAZYN MÓD

WIKTORJA — Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23 poleca na sezon wiosenny

KAPELUSZE DAMSKIE

w najmodniejszych fasonach po cenach b. przystępnych. 2185

WAPNO

budowlane z pieców Hoffmanowskich, wysokoprocentowe, po cenach b. przystępnych polecają Zakłady Wapienne i Dolomitowe „ELTES” Będzin, Sielecka 19. Tel. 2-35. 2474

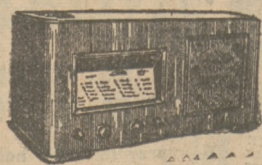
KAFLA

szamotowe ogniotrwałe, kolorowe, białe poleca Dymek, Zawiercie, Limanowskiego 45. 2754

PLACE

budowlane do sprzedania naprzeciw Rzeźni Miejskiej do ulicy Klomontowskiej. Wiadomość u właściciela Stanisława Maślaga, ul. 1-go Maja Nr. 22. 2754

BACZNOŚĆ!

Począwszy od 1 maja b. r. sprzedajemy

radjoodbiorniki
TELEFUNKEN

za Pożyczkę Narodową i Inwestycyjną
przyczem cała należność za odbiornik może być zapłacona obligacjami pożyczek.

Czas sprzedaży za pożyczki ograniczony.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM, S.A.

WAPNO

z pieca Hoffmanowskiego znane ze swej dobrot wapno lasowane, polecają Zakłady Wapienne Józef Palusiński Sosnowiec, Srodula, Prusa 8, telefon 12-67.

PLAC

do sprzedania 50 przętów lub 25 przętów przy ulicy Grabowej i Bandurskiego. Wiadomość: Sosnowiec — Piłsudskiego 38 — Restauracja. 2755

DOM

murowany o 5-ciu ubikacjach, zabudowania gospodarcze, ogród warzywny owocowy, studnia w placu, okolica zdrowotna sprzedam spowodu wyjazdu. Cena zł. 3.500. Wiadomość: Żarki, Marjański 2753

wapno strzemięskie
Romana Dobrzańskiego

silnik elektryczny, transformatory, spawarki, kable, przewody, kompresory, maszyny górnicze. — Cenny fabryczne. Zarówki Skład materiałów elektrycznych. — Popady fachowe. Ekspertyzy. Inżynier Tadeusz Gurtzman, Sosnowiec, Piłsudskiego 8, tel. 1-36. 2738

KAFLA STANIAŁY

kolorowe, płytki ściennego glazurowane, cegła szamotowa, wapno gazowe, oraz wszelkie przybory do pieców. — sprzedaje najtaniej — Zajdler, Sosnowiec — Stara 4, telef. 13-63. 2707

KUPIE

nowy dom 2—3 piętr. może być nieukończony Łask, oferty proszę wysłać do Redakcji pod lit. J. R. 2722

ZELAZO

wyrobowe poleca chrześcijański zakład „Przysłość” Dąbrowa Górnicza, Żeromskiego Nr. 17. 2896

HARLEY-DAWIDSON

350 cm. po gruntownym remoncie do sprzedania. Ogłądać popołudniu. Müde — Dąbrowa, Sobieskiego 41. 2743

SPRZEDAM

wytwórnię wody sodowej w pełnym ruchu z ułożonym lodem lub zamienię na mały domek. Wiadomość w Administracji Kurjera Zachodniego w Sosnowcu. 2746

NOWOCZESNE

silniki elektryczne, transformatory, spawarki, kable, przewody, kompresory, maszyny górnicze. — Cenny fabryczne. Zarówki Skład materiałów elektrycznych. — Popady fachowe. Ekspertyzy. Inżynier Tadeusz Gurtzman, Sosnowiec, Piłsudskiego 8, tel. 1-36. 2738

SPRZEDAM

kredens dębowy i łóżeczko dziecięce. Wiadomość w Administracji. 2788

DO KOMUNJI SW.

Łańcuszki, Medaliki srebrne, Krzyżki złote najtaniej w dużym wyborze — Jakubiński Modrzejska 39, róg Mościckiego. 2757

SPRZEDAM

slupy dębowe na ogrodzenie, Sosnowiec, Grabowa 1. 2792

OTOMANE

nowoczesna, kryta piekarnem makietem tanio sprzedam, Sosnowiec, 1 Maja 14, Tomczyk. 2789

LOKALE

ŁADNY LOKAL

3 pokoje kuchnia do wynajęcia. Dąbrowa — Kollataja 8. (dawniej Kościelna). 2744

POSZUKUJE

1—2 pokoi z kuchnią na piętrze, w starym domu. Zgłoszenia: — Filja „K.Z.” Dąbrowa. 2745

POKÓJ

do wynajęcia z wygodami umeblowany lub bez z osobnym wejściem. Sucha 24 m. 7. 2739

ODSTĄPIĘ

lokal nadający się na bar — kawiarnię, pasztecarnię lub każdy inny interes pierwszorzędny. Najlepiej punkt Sosnowiec. Zgłoszenia: Administracja pod Odstąpić. 2735

DO WYNAJĘCIA

pokój elegancko umeblowany z wygodami, utrzymaniem, osobne wejście, Marjańska 4 gospodarz. 2720

POKÓJ

umeblowany lub bez do wynajęcia od zaraz z oddzielnym wejściem. Wiadomość: J. Lidzbarski, Dębińska 11. 2716

W GMACHU

Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych R. P. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza Nr. 17-a do wynajęcia od zaraz pokoi z kuchnią oraz dwa pokoje biurowe, najchętniej dla organizacji kulturalno-sportowych. Wiadomość na miejscu w godzinach 18—20 lub telefon 3-02. 2727

4 POKOJE

z kuchnią, z wygodami do wynajęcia, Sosnowiec, Piłsudskiego 8. 2605

POKÓJ

duży słoneczny balkon, używalność kuchni, Solec, Stary Sosnowiec potrzebny zaraz. Oferty telefon 1. 2716

POKÓJ

umeblowany w centrum do wynajęcia — może być z używalnością kuchni. Wiadomość Piłsudskiego 141 mies. 6 i p. 2719

MARLENA DIETRICH GARY COOPER w filmie „POKUSA”

KINO

ZAGŁĘBIE

DZIS POLSKI FILM

„BOHATEROWIE SYBIRU”

Film osnuty na tle 5-ej Dywizji Syberyjskiej przeżyć ochotników w walce o niepodległość Polski
W rol. gl. Ankiewiczówna, Brodzisz, Bodo, Cybulski, Stępowski, Wyrwicz.

Naprogram: Tygodnik Paramountu. Początek I seansu o g. 3 pop.
ANONS: Wkrótce „POKUSA”

KINO

„Palace”

w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Dzisiaj ostatni dzień

Ulubienica wszystkich

FRANCISZKA GAAL

w najnowszej, kapitalnej komedji p. t.

„KATARZYŃKA”

Nowootwarte kino RIALTO Sosnowiec Warszawska 18

6-ciu najwybitniejszych komików wiedeńskich. Salwy śmiechu!
Szőke Szakal, Otto Wallburg, Karol Huszar-Puffy, Tibor von Halmay, Feliks Bressart, Ernest Verebes w komedji muzycznej reżyserji Kosterlitz twórcy „Piotrusia” i „Małej Mateczki z Fr. Gaal p.t.

4½ MUSZKIETEROW

Dyrekcja Kina nie przyjmuje odpowiedzialności za następstwa wywołane wybuchami śmiechu.

KINO

E D E N

Dzisiaj i dni następne:

Rozkoszna, figlarna, urocza

SHIRLEY TEMPLE

i Czerujaca, piękna jak marzenie
Wytworny amant, znakomity śpiewak
ROCHELLE HUDSON
JOHN BOLES
porwali i zachwycili świat wspólna

potężną kreacją w filmie

„ZŁOTOWŁOSY BRZDĄC”

Nadprogram: Dwusaktowa komedja pt.
Panowie z polityką i Tygodnik Pata. Początek I seansu o g. 17.30.

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4

Tel. 64 Skrytka pocz. 62

Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73.

Redaktor naczelny przyjmuje

od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Wierzą milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm.; za tekstem 35 mm.; w niedzielę i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15 zł.
10 drobnych ogł. 7 zł.
5 drobnych ogł. 4 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy — po 5 zł.

Redakcja „Kuriera Zachodniego”

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURIER ZACHODNI” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — Kierownik: TOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI